ABC
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) چنڇر 06 ڊسمبر 2025ع 14 جمادي الثاني 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيه شمارو (113)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

عوام فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي جرئتمندائي ۽ بهادراڻي قيادت کي سدائين ياد رکندو: وزيراعظم شهباز شريف

فيلڊ مارشل عاصم منير جي چيف آف آرمي اسٽاف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز طور مقرري جو نوٽيفڪيشن جاري

1973ع جي آئين جي آرٽيڪل 273 ۽ پاڪستان ايئر فورس ايڪٽ 1953ع جي سيڪشن 10 بي تحت وزيراعظم ايئر چيف مارشل ظهير احمد بابر سڌو جي ملازمت جي مدي ۾ ٻه ٻن سالن جي واڌ جي منظوري

قوم جي سلامتي جي نگهبان جي طور تي سنڀالڻ، قيادت جو اسان جي بهادر هٿياربند فوج کي معرڪہ حق ۾ فيصلائتي فتح تائين پهچائڻ ۾ بنيادي ڪردار آهي، فيلڊ مارشل عاصم منير کي مبارڪباد پيش ڪريون ٿا: شهباز شريف

جنگ جي مشڪل ترين حالتن ۾ هٿياربند فوج کي متحد، پوري قوم کي گڏ ڪيو ۽ ملڪ جي لاءِ تاريخي ڪاميابي يقيني بڻائي، دشمن جي 7 جهازن ۽ جديد ميزائيل دفاعي نظام کي تباهه ڪيو ويو

پاڪستان جي فضائي برتري کي وڌيڪ مضبوط ڪيو، سمورا قومي ادارا پاڪستان جي دفاع، ترقي ۽ خوشحالي جي لاءِ متحد آهن انشاءَ الله، گڏجي پنهنجي ملڪ جي دفاع کي حقيقي معنيٰ ۾ فتح نه ٿيڻ جوڳو بڻائينداسين

اسلام آباد (اي پي پي) دفاع واري وزارت فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي چيف آف آرمي اسٽاف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز طور ۽ چيف آف ايئر اسٽاف، ايئر چيف مارشل ظهير احمد بابر سڌو جي ملازمت جي مدي ۾ ٻن سالن جي واڌ جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري ڇڏيو آهي گڏيل ڏينهن دفاع واري وزارت مان جاري نوٽيفڪيشن ۾ چيو ويو آهي ته صدر

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

خيبر پختونخوا ڪابينا ٽو مئي وارا ڪيس ختم ڪرڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي

ٽو مئي جي 51 ڪيسن ۾ رياست ڪابينا جي منظوري تي دستبردار ٿيندي

پشاور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) خيبرپختونخوا

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

هڪ ذهني مريض قومي سلامتي لاءِ خطرو آهي، سياسي قيادت جو احترام ڪريون ٿا، پر فوج کي ان کان پري رکو: ترجمان آءِ ايس پي آر

چيف آف ڊفينس فورسز جي مقرري تي سڀني کي مبارڪباد پيش ڪريان ٿو، چيف آف ڊفينس فورسز هيڊڪوارٽر جو آغاز ٿي چڪو آهي، لهذا هيڊ ڪوارٽر جي ڏگهي گهڻي عرصي کان ضرورت هئي

پريس ڪانفرنس جو مقصد اندروني طور موجود قومي سلامتي خطري بابت آگاهه ڪرڻ آهي، رياست کان وڌيڪ ڪو به ناهي، هڪ شخص جي ذات ۽ خواهشون اهڙيون وڏي ويون آهن جو هو چوي ٿو "مان نه ته ڪجهه نه"

اسان پاڪستان جي هٿياربند فوج آهيون ۽ ڪنهن سياسي سوچ جو اولڙو ناهيون، ڪو شخص پنهنجي سوچ تحت پاڪ فوج تي حملو ڪندو ته اسان به جواب ڏينداسين، پاڪ فوج ۽ عوام ۾ ڏار پوڻ نه ڏينداسين

فوج خلاف ماڻهن کي ورغلائڻ جي اجازت نه ڏني ويندي، ڪو پنهنجي فوج يا قيادت تي حملو ڪري ٿو ته ڇا اهو ڪنهن ٻي فوج لاءِ جاءِ پيدا ڪرڻ چاهي ٿو؟ اهو شخص رياست ۽ فوج خلاف بيان ڏئي ٿو، جيڪو آئين، قانون ۽ ضابطن جي ابتڙ آهي

چيف آف ڊفينس فورسز جي نوٽيفڪيشن تي منظم پروپيگنڊا ڪئي وئي، ڇا اها اظهار جي آزادي آهي؟ اها کهڙي سياست آهي، اصل معاملن تي ڌيان هٽائڻ لاءِ فوج جي هڪ هڪ خبر تي پروپيگنڊا ڪئي وئي

آرٽيڪل 19 تحت اظهار آزادي آهي پر ان جون به ڪجهه حدون آهن، آرٽيڪل 19 ملڪ ۽ قومي سلامتي خلاف ڳالهائڻ جي اجازت نٿو ڏئي، اسان اشرافيا مان نه، پر وچولي يا هيٺين وچولي طبقي مان آهيون: پريس ڪانفرنس

راولپنڊي (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ڊي جي آءِ ايس پي آر ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري چيو آهي ته پاڪستان کان وڏو ڪو ناهي هڪ شخص جون خواهشون ان حد تائين وڌي چڪيون آهن جو هو چوي ٿو "مان نه ته ڪجهه به نه". ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته چيف آف ڊفينس فورسز جي مقرري تي سڀني کي مبارڪباد پيش ڪريان ٿو چيف

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

راولپنڊي: ڊي جي آءِ ايس پي آر پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪري رهيو آهي

"ڪتو ڀونڪندو آهي، ان بابت پريشان ٿيڻ جي ضرورت ناهي": ترجمان پاڪ فوج

اسان سياستدان ناهيون، وقتي حڪومت سپريم هوندي آهي، رياست فوج ناهي، پر حڪومت رياست

پاڪستان ابد تائين رهندو، پاڪستاني فوج به رهندي، گورنر راڄ حڪومت جو فيصلو آهي، اهو حڪومت

"توهان آهيو ڪير؟ ۽ ڪنهن جي ٻولي پيا ڳالهايو؟ پنهنجو پاڻ کي ڇا ٿو سمجهين؟ هن شخص جو ذهني بيماريون اڳ ئي

پهريان 9 مئي تي جي ايچ ڪيو تي حملو ڪرايو، پوءِ هر مخالف کي غدار قرار ڏنو، هو سمجهي ٿو ته

هن لاءِ سياست جي تعريف اها آهي ته جيڪڏهن هو اقتدار ۾ هجي ته جمهوريت نه ته آمريت آهي، بار بار ٽوئيٽ ۾ شيخ

راولپنڊي: ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو ته "ڪتو ڀونڪندو آهي، ان بابت پريشان ٿيڻ جي ضرورت ناهي"، رياست اسان کان معافيون آهي، اسان سياستدان ناهيون، وقتي حڪومت سپريم هوندي آهي رياست فوج نه آهي، حڪومت رياست هوندي آهي فوج هڪ ادارو آهي جيستائين پاڪستان آهي پاڪستان ابد تائين رهندو

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسان ثابت ڪيو آهي ته ادارن کي وفاق کان وڌيڪ بهتر طريقي سان هلائي سگهون ٿا: بلاول ڀٽو

مٺي، سيوهڻ ۽ شهيد بينظير آباد ۾ مرڪز قائم آهن، اين آءِ سي وي ڊي دل جي علاج لاءِ دنيا جو سڀ کان وڏو نيٽورڪ بڻجي چڪو آهي

سنڌ حڪومت سيلز ٽيڪس گڏ ڪرڻ لاءِ تيار آهي سنڌ ۽ بلوچستان رڪارڊ ٽيڪس گڏ ڪيا آهن

جيڪڏهن وفاقي حڪومت ڪم هلڻ مقرر ڪري ۽ اسان ان کي پورو نه ڪري سگهون ته اسان وفاقي حڪومت کي پنهنجي حصي مان پئسا ڏئي سگهون ٿا

ڪراچي (رپورٽ : راهب گاهو) پاڪستان پيپلز پارٽي (پ پ پ) چيئرمين ۽ اڳوڻو پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته پيپلز پارٽي شهرين کي مفت ۽ معياري علاج جون سهولتون فراهم ڪري رهي آهي

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير مصدق ملڪ تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

پي ٽي آءِ اڳواڻ شهزاد اڪبر اشتهاري قرار، گرفتار ڪرڻ جو حڪم

سيشن عدالت شهزاد اڪبر کي اشتهاري قرار ڏيڻ جو لکت ۾ آرڊر جاري ڪيو

پرڏيهه ۾ ويهي رياست جي خلاف پروپيگنڊا ڪندڙن کي جلد ملڪ واپس آندو ويندو: گهرو وزير

اسلام آباد (هر د) ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

پي ٽي آءِ جنهن سان ڳالهين لاءِ تيار آهي اهي ڳالهائڻ نٿا چاهين: راڻا ثناءَ الله

وزيراعظم ٻه دفعا ايوان ۾ اپوزيشن کي ڳالهين جو چيو ۽ دعوت ڏني: وزيراعظم جو صلاحڪار

پي ٽي آءِ قيادت اسان سان ڳالهائڻ لاءِ تيار ناهي، هو جن سان ڳالهين لاءِ تيار آهن اهي هنن سان ڳالهائڻ نٿا چاهين

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وزيراعظم جي صلاحڪار راڻا ثناءَ الله چيو آهي ته پي ٽي آءِ قيادت اسان سان ڳالهين لاءِ تيار

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

پارٽي ميڊيا کي ڪوڙ ڪانسواءِ ڪجهه نٿو اچي، انهن کي شرم اچڻ گهرجي: وفاقي وزير اطلاعات

اڊيالا جيل ٻاهر امن امان خراب ڪرڻ جي ڪنهن کي به اجازت نه آهي: عطاءُ الله تارڙ

جيڪو به جيل رولز جي خلاف ورزي ڪندو ان کي باني پي ٽي آءِ سان ملاقات جي اجازت نه هوندي

وڏن وڏن سينيئر صحافين کي قوم کان معافي وٺڻ گهرجي، انهن چانهه جي پيالي ۾ طوفان برپا ڪري رکيو هو

پاڪستان جو دفاع وڌيڪ مضبوط ٿيو آهي، پاڪستان اسٽرڪچرل تبديليون ڪري دشمن کي خوفزده ڪري ڇڏيو آهي

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته پارٽي ميڊيا کي ڪوڙ ڪانسواءِ ڪجهه نٿو اچي اڊيالا جيل جي ٻاهر امن امان جي صورتحال خراب ڪرڻ جي ڪنهن

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

سينيٽ ۾ بلوچستان ۽ سنڌ ۾ بجلي ۽ گئس جي لوڊشيڊنگ بابت ڌيان ڇڪايو نوٽيس

پاڪستان جا وسيلا سمورن صوبن لاءِ برابر آهن ۽ ڪنهن صوبي سان ڪو به اڻبرابري جو سلوڪ نه ٿي رهيو آهي: طارق فضل چوڌري

ملڪ جي ڪنهن به حصي ۾ اڻ اعلانيل لوڊشيڊنگ نه ٿي رهي آهي، اعلانيل لوڊشيڊنگ طريقيڪار تحت ٿيڻ گهرجي

لائن لاسز سان مسئلا پيدا ٿيندا، ايران جي سرحد تان تيل جي اسمگلنگ روڪڻ لاءِ حفاظتي قدم وڌيڪ سخت ڪيا ويا آهن

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽ اجلاس ۾ جمعي ڏينهن بلوچستان ۽ ڪراچي ۾ بجلي ۽ گئس جي لوڊشيڊنگ جي حوالي سان ڌيان ڇڪايو نوٽيس ۽ عوامي اهميت جي معاملن تي تفصيلي بحث ڪيو ويو

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

سکر آءِ بي اي يونيورسٽي جو 12 هون ڪنوڪيشن، 826 شاگردن کي ڊگريون ۽ ميڊلز ڏنا ويا

گريجوئيٽس نظم و ضبط، ميرٽ، پيشه ورانه مهارت ۽ اخلاقي قدرن کي برقرار رکن: ڊاڪٽر عشرت حسين

سکر آءِ بي اي يونيورسٽي هڪ نعمت آهي، تعليم سماجي برابري قائم ڪرڻ ۽ موقعن کي برابر ڪرڻ جي ڪنجي آهي: حسن علي خان

ناصر حسين شاهه پارا مرحوم پروفيسر نثار احمد صديقي کي خراج تحسين پيش، گريجوئيٽس کي زندگي ۾ سکڻ جي نصيحت ڪئي

آصف احمد شيخ 826 گريجوئيٽس کي مبارڪباد ڏني، 410 شاگردن کي ذاتي طور شرڪت لاءِ سجاڳ ڏني وئي

سکر (رپورٽ خالد بائيو) سکر آءِ بي اي يونيورسٽي جمعي، 5 ڊسمبر 2025 تي مين ڪيمپس ۾ پنهنجو 12هين ڪنوڪيشن منعقد ڪيو جنهن ۾ مختلف علمي شعبن مان تعلق رکندڙ 826 کان

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

سکر: آءِ بي اي يونيورسٽي جي ڪانووڪيشن ۾ صوبائي وزير ناصر شاهه ڊگريون ورهائي رهيو آهي ٻئي طرف شاگردن ۽ شاگردياڻين جو ورتل گروپ فوٽو

ڪنوڪيشن ۾ 16 گولڊ، 10 سلور ۽ 5 برانز ميڊلز ڏنا ويا

سکر: سکر آءِ بي اي يونيورسٽي جي سالياني 12ڪنوڪيشن 2025 ۾ ڪل 826 شاگردن کي ڊگريون ڏنيون ويون جن

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

آئي بي اي ملڪ جي ٽاپ يونيورسٽيز ۾ شامل آهي: ناصر شاهه

هتي اچي فخر محسوس ٿيندو آهي ڇو ته هتي ميرٽ ۽ شفافيت آهي

ٻين ادارن کي به ڊجيٽل ڪيو پيو وڃي، روينيو رڪارڊ پيپر ڪيس تي ڪم ٿي رهيو آهي

پي ٽي آئي جنهن دور مان گذري پئي، ان جو ڪارڻ به منفي پروگينڊا آهي

سکر: صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه جي آئي بي اي سکر ۾ ميڊيا سان ڳالهه ٻولهه ڪندي چيو آهي ته سکر آئي بي اي

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

نيشنل انسٽيٽيوٽ آف چائلڊ هيلٿ ۾ 17 ملين ڊالر جي لاڳت سان هڪ ميڊيڪل ٽاور تعمير ڪرڻ جو اعلان

هن رقم مان 10 ملين ڊالر اڳ ۾ ئي حاصل ڪيا ويا آهن جڏهن ته باقي 7 ملين ڊالر حڪومت فراهم ڪندي: وڏو وزير

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه اعلان ڪيو آهي ته حڪومت نيشنل انسٽيٽيوٽ آف چائلڊ هيلٿ ۾ 17 ملين ڊالر جي لاڳت سان هڪ

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

اسان حق تي آهيون ۽ حق تي رهنداسين: ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف

سان کي ڏينهن جي روشني وانگر چٽو نظر اچي رهيو آهي ته ڇا ٿي رهيو آهي

ڪوڙ ۽ فريب جو هي ڪاروبار نه هلندو ان جي اجازت نه ڏني ويندي

راولپنڊي: ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو آهي ته اسان کي ڏينهن جي روشني وانگر چٽو نظر اچي رهيو آهي ته ڇا ٿي رهيو آهي

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

علي امين گنڊاپور جا ضمانت نه ٿيڻ جوڳا وارنٽ جاري، گرفتاري جو حڪم

جج نصر من الله بلوچ کي پي جي اڳوڻي وڏي وزير خلاف آڊيو ليڪ ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي

عدالت علي امين جي غيرحاضري سبب فرد جرم واري ڪارروائي 20 جنوري تائين ملتوي ڪري ڇڏي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اسلام آباد جي مقامي عدالت خيبرپختونخوا جي اڳوڻي وڏي وزير علي امين گنڊاپور جا ضمانت نه

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

عدالت عمر ايوب جي عارضي ضمانت غير حاضريءَ سبب خارج ڪري ڇڏي

دهشتگردي ٽوڙ عدالت جي جج ارشد جاويد ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي، عمر ايوب پيش نه ٿيو

عدالت عمر ايوب جي هڪ ڏينهن جي حاضري کان معافي واري درخواست رد ڪري ڇڏي

لاهور (اي پي پي) لاهور جي دهشتگردي واري خصوصي عدالت ڪلمه چوڪ تي ڪنٽينر کي باهه ڏيڻ سميت 9 مئي جي 3

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ۽ اٽلي پاران ماربل انڊسٽري کي مضبوط بڻائڻ لاءِ فني تعاون تي اتفاق

ماربل انڊسٽري ۾ بهتري، اسڪلز ڊولپمينٽ، ويليو ايڊيشن جي معاملن تي ڳالهيون

پيسميڪ هر آءِ ٽي اي ۽ لاڳاپيل ماهرن سان گڏ پلان تيار ڪري ۽ جامع رپورٽ ڏي: هارون اختر

اسلام آباد (اي پي پي) صنعت ۽ پيداوار بابت وزيراعظم جي خاص مددگار هارون اختر خان اٽلي جي ٽريڊ ايجنسي (آءِ ٽي اي)

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

سيد عاصم منير جي مقرري هڪ تاريخي فيصلو آهي: گورنر ڪي پي ڪي

گورنر ايئر چيف مارشل ظهير احمد بابر سڌو جي ملازمت جي مدي ۾ ٻن سالن جي واڌ جي به آجيان

پشاور (اي پي پي) خيبرپختونخواهه جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي صدر مملڪت آصف علي زرداري طرفان فيلڊ مارشل سيد

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

فوج ۽ سپهه سالار خلاف بڪواس برداشت نه ڪئي ويندي: فيصل واوڊا

اسلام آباد (ويب ڊيسڪ) سينيٽر فيصل واوڊا چيو آهي ته رياست جواب ڏئي ڇڏيو آهي ته هاڻي ڪا به بڪواس برداشت نه

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

گورنر جي ٿائيلينڊ جي قومي ڏينهن جي تقريب ۾ خاص مهمان طور شرڪت ڪئي

تقريب ۾ شرڪت پاڪ-ٿائي لاڳاپن جي مضبوطي جو هڪ اهم عڪاسي آهي: ٽيسوري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ ڪامران خان ٽيسوري ٿائيلينڊ جي قومي ڏينهن جي تقريب ۾ خاص مهمان طور شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

گم ٿيل 16 ڄڻن جي بازيابي بابت درخواستن جي ٻڌڻي

6 گم ٿيل شهرين کي مختلف ڪيسن ۾ گرفتار ڪيو ويو آهي: پوليس

سچل ٿاڻي جي علائقي مان گم ٿيل سيد محمد علي گهر واپس پهچي ويو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ هاءِ ڪورٽ جي آئيني بينچ جي جسٽس يوسف علي سعيد ۽ جسٽس مبين لاکي تي ٻڌل ٻه رڪني

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

حڪومت ٻه آءِ ايم ايف رپورٽ چارج شيٽ قرار ڏئي ڇڏي، 31 ڊسمبر تائين مهلت

پارليامينٽ هائوس ۾ سينيٽ ۽ قومي اسيمبلي جي ناڻي بابت اسٽينڊنگ ڪميٽين جا الڳ الڳ اجلاس ٿيا

سينيٽ ڪميٽي محمد اورنگزيب کي رپورٽ تي بريفنگ لاءِ طلب ڪيو هو پر هو ڪنهن ٻئي اجلاس ۾ مصروف هجڻ سبب پيش نه ٿيو

ناڻي وزير ڪميٽي کي حڪمراني، ٽيڪس اوڳاڙي، ڪرپشن، ريگوليٽري معاملن ۽ قانون جي بالادستي تي ڳالهائڻ گهرجي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) حڪومت ٻه ڪرپشن تي آءِ ايم ايف جي رپورٽ کي حڪومت چارج شيٽ قرار ڏنو آهي ۽ ان تي عملدرآمد لاءِ 31 ڊسمبر تائين ايڪشن پلان

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

دهشتگردي ٽوڙ عدالت پاران 9 مئي جي ڪيسن ۾ شاهه محمود قريشي جي عارضي ضمانت ۾ 16 جنوريءَ تي واڌ

لاهور (اي پي پي) لاهور جي دهشتگردي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

قومي اسيمبلي ۾ نئين چونڊيل ميمبر ايم اين اي بلال بدر پنهنجي عهدي جو حلف کڻي ورتو

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي ۾

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: ريلوي وارو مملڪتي وزير بلال اظهر ڪياني ۽ وفاقي وزير يوسف شيخ تقريب ۾ شريڪ آهي

سنڌ جي هر روڊ تي تمام جلد ماڻهن لاءِ سرڪاري بسون هلنديون: شرجيل ميمڻ

حيدرآباد جي مختلف علائقن ۾ تمام جلد بسون هلنديون ٽريفڪ انتظاميا ٽرانسپورٽ جي مسئلن کي گهٽائڻ لاءِ سٺو ڪم ڪيو آهي

ٽريفڪ ۽ موٽرسائيڪل جي ٽڪراءُ ۾ ضروري ناهي ته هر ڀيري ٽريفڪ جي غلطي هجي اسان کي ٽريفڪ انتظام لاءِ ڪيس بائي ڪيس غور ڪرڻ گهرجي

اي وي بسن لاءِ چارجنگ گارنٽي آهي، جيڪڏهن ڪا بيٽري خراب ٿئي ٿي ته ڪمپني ست سالن جي چارجنگ بيٽري گارنٽي ڏني آهي

ڪچرو گڏ ڪرڻ جو نظام تمام خراب آهي هر مهيني شهرين کان پئسا ورتا ويندا آهن، شهر ۾ مختلف هنڌن تي ڪچري جا ڍير لڳايا ويندا آهن: عامر صديقي

ڪراچي (رپورٽ : راهب گاهو/ مجيد عباسي) سنڌ جي ٽرانسپورٽ واري سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ سنڌ اسيمبلي کي يقين ڏياريو آهي ته سنڌ جي هر روڊ تي

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

قومي اسيمبلي جو اجلاس 8 ڊسمبر تائين ملتوي

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي جو

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

پاڪستان چين جي خودمختياري جي مڪمل حمايت ڪري ٿو: پرڏيهي وزارت

پاڪستان پنهنجي پراڻي پاليسي ورجائي ٿو ته چين جي خودمختياري جي حمايت جاري رهندي

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان چين جي

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

سپريم ڪورٽ چونڊ نظام کي غيراسلامي قرار ڏيڻ بابت 36 سالن جو پراڻو ڪيس اڪلائي ڇڏيو

جسٽس شاهد وحيد جي سربراهي ۾ پنج رڪني شريعت اپيليٽ بينچ جمعي ڏينهن ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي

وفاقي شريعت عدالت جن قاعدن کي غيراسلامي قرار ڏئي نشاندهي ڪئي هئي ته هاڻي اهي ختم ٿي چڪا آهن: ايڊيشنل اٽارني جنرل

اسلام آباد (اي پي پي) سپريم ڪورٽ شريعت اپيليٽ بينچ چونڊ نظام کي غير اسلامي قرار ڏيڻ بابت وفاقي حڪومت جون 36 سال پراڻيون اپيلون حڪومت طرفان واپس وٺڻ جي بنياد تي اڪلائي ڇڏيون

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: ترڪ سفير پريس ڪلب ۾ ترڪ ڪافي جي ڏهاڙي جي حوالي سان تقريب ۾ شريڪ آهي

بينڪ اڪائونٽس هيڪنگ ۾ ملوث 5 جوابدار گرفتار

گرفتار جوابدارن ۾ ايل ون، ملڪ نعمان، شهراز طارق، شهريار طارق ۽ وائس شامل

جوابدار ماڻهن جا بينڪ اڪائونٽ هيڪ ڪري مختلف اڪائونٽس ۾ رقم منتقل ڪندا هئا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اين سي سي آءِ

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

نيشنل گيمز جا سمورا انتظام مڪمل ڪيا ويا آهن: محمد بخش مهر

نيشنل گيمز کي يادگار بڻائڻ لاءِ فول پروف سيڪيورٽي جا خاص انتظام ڪيا ويا آهن

اعزاز جي ڳالهه آهي ته سنڌ صوبو هن وڏي قومي تقريب جي ميزباني ڪري رهيو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ 6 ڊسمبر کان شروع ٿيندڙ 35 هين نيشنل گيمز جا انتظام مڪمل ڪيا ويا آهن جمعي ڏينهن

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

نيشنل گيمز جي افتتاحي تقريب سڀاڻي ٿيندي بلاول ڀٽو شريڪ ٿيندو

ميوزڪ ڪنسرٽ ۾ ملڪ جا مشهور فنڪار حديقه ڪياني ۽ علي عظمت پرفارم ڪندا

ڪوشش ڪئي پئي وڃي ته افتتاحي مشعل قومي هيروز روشن ڪن: محمد بخش مهر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي راندين واري وزير سردار محمد بخش مهر، قومي رانديگر ارشد نديم ۽ سيڪريٽري راندين

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ مقابلي بعد 5 زخمين سميت 8 جوابدار گرفتار

گرفتار ڪيل ملزمن کان هٿيار، منشيات ۽ بيو چوري ٿيل سامان هٿ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گلشن معمار

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

پشاور: موٽر وي تي ڪوهيڙي سبب ٽيل ٽئڪ جو ڏيک

بقايا	1	منظوري

ڪابينا ٽو مئي وارا ڪيس ختم ڪرڻ جي منظوري ڏني ڇڏي خيبرپختونخوا جي ايڊووڪيٽ جنرل شاهه فيصل اتمان خيل ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته صوبائي ڪابينا اجلاس ۾ نو مئي ڪيسز جي خاتمي جي منظوري ڏني وئي آهي هن چيو ته نو مئي جي 51 ڪيسن ۾ رياست ڪابينا جي منظوري تي دستبردار ٿيندي، ان ڪانسواءِ نو مئي جي واقعن جي جاچ لاءِ ڪميٽي جوڙڻ جي منظوري پڻ ڏني وئي آهي. ايڊووڪيٽ جنرل جو چوڻ هو ته ڪابينا اجلاس ۾ شرڪت لاءِ وڏي وزير مون کي خاص طور تي طلب ڪيو هو سرڪاري ذريعن موجب، اسيمبلي ميمبرن کي ڪيسن ۾ سزا جي صورت ۾ نااهلي جو خدشو آهي.

بقايا	2	آءِ ايس پي آر

آف ڊفينس فورسز هيڊڪوارٽر جو آغاز ٿي چڪو آهي چيف آف ڊفينس فورسز هيڊ ڪوارٽر جي ڏکيي گهڻي عرصي کان ضرورت هئي ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو ته پريس ڪانفرنس جو مقصد اندروني طور موجود قومي سلامتي خطري بابت آگاهه ڪرڻ آهي. رياست کان وڏيڪ ڪو به ناهي هڪ شخص جي ذات ۽ خواهشون ايتريون وڏي ويون آهن جو هو چوي ٿو "مان نه ته ڪجهه نه". هن چيو ته سياست هاڻي ختم ٿي چڪي آهي، اهو همراهه هاڻي نيشنل سڪيورٽي ٿريٽ بڻجي چڪو آهي ۽ ٻاهرين عنصرن سان گڏجي ڪم ڪري رهيو آهي. احمد شريف چوڌري چيو ته اسان پاڪستان جي هٿياربند فوج آهيون ۽ ڪنهن سياسي سوچ جو اولڙو ناهيون جيڪڏهن ڪو شخص پنهنجي سوچ تحت پاڪ فوج تي حملو ڪندو ته اسان به جواب ڏينداسين. اسان سياسي قيادت جو احترام ڪريون ٿا پر فوج کي پنهنجي سياست کان پري رکو ڪنهن کي به پاڪستاني فوجن ۽ عوام جي وچ ۾ ڏار وجهڻ جي اجازت نه ڏينداسين. اسان اشرافيا مان نه پر وچولي يا هيٺين وچولي طبقي مان آهيون جيڪڏهن ڪو شخص آرمڊ فورسز يا ان جي قيادت تي حملو ڪندو ته اهو برداشت نه ڪيو ويندو. سڀني سياسي شخصيتن ۽ جماعتن جو احترام آهي، توهان پنهنجي سياست ڪريو پر فوج کي ان کان پري رکو. ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو ته فوج بابت تعميري راءِ يا آبزرويشن ٿي سگهي ٿي پر فوج خلاف ماڻهن کي ورغلائڻ جي اجازت نه ڏني ويندي. جيڪڏهن ڪو پنهنجي فوج يا قيادت تي حملو ڪري ٿو ته ڇا اهو ڪنهن بي فوج لاءِ جاءِ پيدا ڪرڻ چاهي ٿو؟ اهو شخص هر ملاقات ۾ رياست ۽ فوج خلاف بيان ڏئي ٿو اهو بيان آئين، قانون ۽ ضابطن جي ابتڙ آهي. هن چيو ته اها ئي فوج خارجي دهشتگردن ۽ عوام جي وچ ۾ رنڊڪ بڻيل آهي. دنيا جي هر ملڪ ۾ هڪ فوج هوندي آهي هي ڪهڙو آئين ۽ قانون آهي جنهن تحت توهان هڪ ڏوهاري سان ملو ٿا ۽ هو فوج ۽ ان جي قيادت خلاف بيانيو گهڙي ٿو؟ سنڌس پارٽي کان پڇو ته چون ٿا اسان کي خبر ناهي بيان ڪٿان هلي ٿو. ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري چيو ته آرٽيڪل 19 تحت اظهار آزادي آهي پر ان...

عملي سهڪار سان آهي. افغان حڪومت ضمانت ڏئي ته دهشتگرد ۽ پرتشدد عنصر پاڪستان ۾ داخل نه ٿيندا جيستائين اهڙي پڪ نه ڏياري ويندي تيستائين پاڪ-افغان سرحد بند رهندي هڪ سوال جي جواب ۾ ترجمان چيو ته سعودي عرب ۾ پاڪ-افغان ڳالهين جي حوالي سان ميڊيا رپورٽن بابت ڄاڻ آهي. طاهر حسن اندرابي چيو ته ترڪ صدر به هفتا اڳ اعلان ڪيو هو ته هڪ اعليٰ سطحي ترڪي وفد اسلام آباد ايندو، وفد جي نه اچڻ جو ڪارڻ شيڊيولنگ به ٿي سگهي ٿي يا طالبان طرفان سهڪار نه ڪرڻ. افغانستان سان سرحد جي بندش پنهنجي حفاظت لاءِ ڪئي آهي. اسان نٿا چاهيون ته اسان جا شهري دهشتگردي جو نشانو بڻجن. ترجمان چيو ته صدر پيوٽن جو ڀارت جو دورو ٻن خودمختيار ملڪن جو گڏيل معاملو آهي. ڀارت ۽ روس جي امڪاني دفاعي معاهدن تي پاڪستان جي ڪا مخصوص پوزيشن ناهي. رياستون پنهنجا به طرفا لاڳاپا وڌائڻ ۾ خودمختيار آهن هن چيو ته ڀارتي حڪومت جون مسلم مخالف پاليسين تي ڳڻتي آهي. رياستي سرپرستي انتهاپسند تنظيمن کي وڌيڪ دلير بڻايو آهي. سپائي بابري مسجد جي شهادت کي 33 سال پورا ٿيندا. اهو واقعو اڄ به ڏک ۽ ڳڻتي جو سبب آهي. مسلم مذهبي نشانين ۽ تاريخي ورثي کي نقصان پهچائڻ جي هر عمل جو شفاف احتساب ضروري آهي. ڪنهن به مقدس هنڌ جي بي حرمتي مذهبي برابري جي اصولن جي ڀڃڪڙي آهي.

بقايا	5	ضمانت

لوڙ خصوصي عدالت 9 مئي تي ٻاهيون ڏينهن ۽ پيچ ڏاهر بابت 4 ڪيسن ۾ شاهه...

INVITATION TO E-BID

THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-ARIBA Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules;

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LBI-PT-CESS-303400684-2025	CONSTRUCTION AND REPAIR WORK OF VOLLEYBALL GROUND WORKER CAMP, BETTANI FIELD, KPK	22.12.2025 AT 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-LBT-PT-CESS-304779681-2025	UPGRADATION AND REPAIRING OF INTERNAL ROADS AND CAMP AT TANDO ALAM OIL COMPLEX, HYDERABAD	23.12.2025 AT 1130 Hrs
3.	OGDCL-SCM-LD-PT-PNP-QP-305085924-2025	PROCUREMENT OF COUPLINGS	23.12.2025 AT 1130 Hrs
4.	OGDCL-SCM-LBT-PT-CESS-305101446-2025	PAINTING WORK OF PASAKHI CENTRAL FACILITY AND BOUNDRY WALLS	24.12.2025 AT 1130 Hrs
5.	OGDCL-FB-CB-RM-304781872-2025	SUPPLY AND INSTALLATION OF DRILL WATCH INSTRUMENTATION SYSTEM	08.01.2026 AT 1100 Hrs

EXTENSION IN BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice published in newspaper(s) on **07.11.2025** and 24.11.2025, it is notified that the bid submission/opening dates of the following case (s) has been extended as follows:

SR #	TENDER NO.	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-DO-303809755-2025	AIR DRILLING SERVICES	23.12.2025 AT 1030 HRS
2.	OGDCL-FB-CB-PROD-301747273-2025	PRESSURE CONTROL VALVE	29.12.2025 AT 1100 HRS

3. Bidders who have already submitted/ sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at **www.ppra.org.pk.**
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **discovery.ariba.com/profile/AN01562899621** for details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
7. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL Headquarters, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan

ogdcl.com

ogdc the energy

No. 320/29

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

هڪ ڪان 4 گريڊ جي نوڪرين تان پابندي ختم ڪرڻ وارو فيصلو!
صفحو 4

مير قائم خان ٽالپر
نظام کڻڻ ۾ هڄي ماڻهو ماني گهري ٿو!
صفحو 4

بيروزگاري هڪ قومي راند!
عطاءُ الحق قاسمي
صفحو 4

سيد ضياءعباس
قائداعظم جو حڪمرانن کان سوال؟
صفحو 4

سوبيڊيرو تعلقي ۾ انتظاميا نااهلي سبب ايل پي جي گئس جا دڪان ڳتيل آبادي وارن علائقن ۾ قائم

انتظاميا پاران آبادي وارن علائقن ۾ ڪليل دڪان بڻي هنڌ منتقل ڪرڻ جا نوٽيس جاري ڪرڻ باوجود عمل نه ٿيو

گئس سلينڊر ۽ گئس سلينڊر جي استعمال ڪرڻ سبب هزارين انسانن جانيون داءُ تي لڳل، ضلع انتظاميا اکيون بند ڪري ويٺي

سوبيڊيرو: انتظاميا نااهلي سبب ايل پي جي گئس جا دڪان ڳتيل آبادي ۾ کليل آهن

خيرپور ۾ 15 مهينا اڳ قتل ٿيل موسن ڪلهوڙو جي قبرڪشائي

حيدرآباد زونگ فور جي طرفان پهنجو ڪلائوڊ سولوشن Z SAIS Cloud جي تعارفي تقريب

هي پاڪستان جو پهريون مڪمل طور ڪاروبارن لاءِ تيار ڪيل، مقامي طور تي تيار ڪيل ڪلائوڊ پليٽ فارم آهي

Z SAIS Cloud پاڪستان جي نيشنل ڪلائوڊ ۽ اي آءِ انفراسٽرڪچر ايجنڊا کي سپورٽ ڪرڻ لاءِ تيار ڪيو ويو آهي

حيدرآباد: زونگ فور جي طرفان ڪلائوڊ سولوشن Z SAIS Cloud جي تعارفي تقريب ٿي رهي آهي

هالا ۾ معذورن جي عالمي ڏهاڙي جي مناسبت سان تقريب

معذور ماڻهن سان امتيازي سلوڪ جي ڪا گنجائش نه آهي: مخدوم احمد الزمان

هالا: معذورن جي عالمي ڏهاڙي جي مناسبت سان منعقد تقريب جو ڏيک

مٺي ۾ هندو دلت برادري پاران احتجاجي مظاهرو

پارٽي رهنما وزير راج نوٽ سنگهه پاران ڏنل تعصبي بيان خلاف مظاهرو ڪيو ويو

مٺي: هندو دلت برادري پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

سوبيڊيرو ۾ معذورن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي تقريب

آءِ بي اي سکر پاران سنڌ پوليس ۾ ڀرتين جي لاءِ امتحان پاس ڪندڙ نوجوانن جو مورو ۾ احتجاج

ٽيسٽ پاس ڪندڙ اميدوارن پاران مورو پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي وئي

اسان وڏا خرچ ڪري فزيڪل ٽيسٽ، لکت واري ٽيسٽ ۽ انٽرويوز سميت سڀ مرحلا مڪمل ڪيا آهن: اميدوار

مورو: آءِ بي اي ٽيسٽ پاس اميدوار مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪندي

ملڪي جي ڳوٺ قبول علي جي ماڻهن جو باهه هڪ جهونپڙو سڙي رک

مورو پوليس جا شهر جي مختلف هنڌن تي ڇاپا

نشي آور سوپارين ۽ شراب سميت چار ڄڻن کي گرفتار ڪري ورتو

مورو: پوليس ڪاروائين ۾ گرفتار ڪيل جوابدار

پڊعيدن ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر پاران حدڊخلين هٽائڻ جو ڪم

نقلي ايڪسپائر ۽ نمبر دوائون وڪرو ڪندڙ ميڊيڪل اسٽورن کي وارننگ

پڊعيدن: اسسٽنٽ ڪمشنر حدڊخلين نقلي دوائن ۽ ميڊيڪل اسٽورن جو دورو ڪندي

ايس ايس پي شهيد بينظيرآباد طرفان ڏوهارين خلاف شروع ڪيل مهم دوران ڪيٽيگري ڏوهاري گرفتار

گشتي رات سڪرنڊ پوليس معمول موجب گشت تي هئي ته هٿن جي ڪجهه شڪي ماڻهن تي نظر پئي

ڀڳهن جو اشارو ڪيو ويو، جنهن تي هٿن پوليس مٿان فائرنگ ڪئي، جوابي فائرنگ تي مقابلو ٿي پيو

سڪرنڊ: پوليس ڪاروائي ۾ زخمي حالت ۾ گرفتار جوابدار اسپتال ۾ داخل آهي

خيرپور پوليس جو ڏوهارين سان مقابلو ٻه اهلڪار زخمي

عثمان شاهه هڙي جي ڳوٺ آڦوراڪومپريٽ ۾ ثقافتي مچ ڪچهري

دوڙ ايريگيشن ورڪرز يونين نصرت ويزن نواب شاهه جي جنرل باڊي جو اجلاس

عثمان شاهه هڙي: ڳوٺ آڦوراڪومپريٽ ۾ منعقد ثقافتي مچ ڪچهري جو ڏيک

مسووڀرڳوٽي لڳ بيلي ڪاٽي ۾ ڪروڙين روپين جي مبينا ڪرپشن جو انڪشاف

سنڌ سرڪار پاران ليزن تي پابندي باوجود مياڻي بيلي ڪاٽي جي ملازمن ۽ آفيسرن پاران ليزون جاري

پيپلزپارٽي ضلع مٽياري جي صدر پير جي فريال ٽالپر سان ملاقات

ملاقات دوران مٽياري ضلعي جي تنظيمي صورتحال تي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي

مٽياري: فريال ٽالپر سان پيپلزپارٽي ضلع مٽياري جي صدر پير امير علي شاهه هاشمي سيد فضيل حبيب شاهه ۽ جنيد صالح جڪريجو ۽ ٻين جو گروپ فوٽو

سنڌي ادبي بورڊ جي چيئرمين پاران ڄامشورو ۾ سنڌ جي مشهور فنڪار جي مان ۾ ڪيڪ ڪٽڻ جي تقريب

ماتلي ۾ سني رابطا ڪائونسل طرفان احتجاجي ريلي

حضرت ابوبڪر صديق جي شهادت جي مناسبت سان ريلي ڪڍي وئي

ماتلي: سني رابطا ڪائونسل طرفان احتجاجي ريلي ڪڍي پئي وڃي

هڙي ٿاڻي جي پوليس پاران مبينه مقابلي هڪ مبينه ڦورو زخمي حالت ۾ گرفتار ڪرڻ جي دعوي

خيرپور جي گورنمينٽ بوائز اليمينٽري اسڪول سمنگ چنا ۾ ثقافتي تقريب

شهدادڪوٽ جي ڳوٺ کيهر خان مگسي ۾ سنڌون ڀرهاڻ وارو تقريب

پ پ اير پي اي مير نادر خان مگسي علائقي وارن ۾ سنڌون تقسيم ڪيون

گهوٽڪي: آغا تجمل حسين پلاڻ جي پٽ قران پاڪ جو ختم مڪمل ڪري ورتو

محرابپور پوليس منشيات خلاف آپريشن نالي شهرين لاءِ رڍ ٻاري ڏنو

ايس ايڇ او جي ڪلي ڪچهري تقريب تي ڪليل خرچ اڳوڻائڻ لاءِ رڍ چوڙ تيز

شهدادڪوٽ: مير نادر خان مگسي سنڌون تقسيم ڪرڻ جي تقريب ۾ موجود آهي

سوبيڊيرو لڳ پ پ ايم اين اي پاران عذرخواهيون

دوڙ ۾ سنڌي ثقافتي ڏهاڙي جي حوالي سان جسترو پاران جلسو

پنجاب کان ڪراچي ويندڙ مسافر هاءِ روف وين سان مٽياري وٽ حادثو

مسافر هاءِ روف وين خوفناڪ حادثي جو شڪار ٿي عورتن سميت ڇهه ڄڻا سخت زخمي

فريدآباد جي شاگردن پاران ثقافتي ڏهاڙو پرپور نمونن ملهائڻ جو اعلان

تعليم کاتي دوڙ ۾ مبينا جعلي ڀرتين خلاف احتجاج

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
ڇپيندڙ: هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پبلشر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

ڇنڇر 06 ڊسمبر 2025ع

هڪ کان 4 گريڊ جي نوڪرين تان پابندي ختم ڪرڻ وارو فيصلو!

سنڌ حڪومت تازو ٿي گريڊ 1 کان 4 تائين جي سرڪاري نوڪرين تي لڳايل پابندي ختم ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي، جيڪو صوبائي سطح تي اهم ۽ خوش آئند قدم طور ڏٺو پيو وڃي. سرڪاري جاڻ موجب، سنڌ ڪابينا جي فيصلي تحت، هڪ کان چار گريڊ تائين جي نوڪرين تان پابندي ختم ڪئي وئي آهي ۽ سروسز کاتي طرفان سيني ڪمشنرن ۽ ڊپٽي ڪمشنرن کي هدايتون جاري ڪيون ويون آهن ته اهي ڀرتي ٿيل ملازمن کي آفر ۽ جوائننگ آرڊر ڏيڻ ۾ ڪا به دير نه ڪن. اهو فيصلو خاص طور تي 2021-22 جي اشتهارن تحت چونڊ ڪيل ملازمن لاءِ آهي، جن جي چونڊ ڪاميٽيءَ جي منٽس جي مُدي کي 30 جُون 2026 تائين وڌايو ويو آهي. سرڪاري اختيارين کي هدايت ڪئي وئي آهي ته آفر آرڊر ۽ جوائننگ ڏيڻ کان اڳ، سمورين قانوني گهرجون پوريون ڪيون وڃن. هن فيصلي جو مقصد صرف انتظامي سطح تي پابندي ختم ڪرڻ نه آهي پر سنڌ جي نوڪرين جي مارڪيٽ ۾ هڪ نئين زندگي ڏيڻ ۽ ماڻهن کي روزگار جا موقعا فراهم ڪرڻ به آهي. گريڊ 4 تائين جي نوڪرين تي پابندي ختم ٿيڻ سان، ڪيترن ئي نوجوانن لاءِ نوڪري حاصل ڪرڻ جو رستو کوليو ويو آهي، جيڪي ڪيترن سالن کان بيروزگاري ۽ اقتصادي ڏکيائين جو شڪار آهن. سنڌ ۾ وڌندڙ بيروزگاريءَ جو بحران ڪجهه عرصي کان گهٽتيءَ جو سبب بڻيل آهي. تعليم يافته نوجوان جيڪي پنهنجي صلاحيتن ۽ تعليمي قابليت جي بنياد تي روزگار جا اميدوار آهن. ڪيترن سالن کان نوڪريءَ جي تلاش ۾ آهن. هر سال هزارين نوجوان اسڪولن، ڪاليجن ۽ يونيورسٽين مان فارغ ٿين ٿا، پر روزگار جا محدود موقعا انهن جي اميدن کي ٽوڙين ٿا. اهڙي صورتحال ۾ سرڪاري نوڪرين جي پابندي ختم ڪرڻ، هڪ طرف نوجوانن لاءِ راحت جو سبب بڻجي سگهي ٿي ته ٻئي طرف مقامي معيشت کي به متحرڪ ڪرڻ ۾ مددگار ثابت ٿي سگهي ٿو. پر اهڙي خوشخبري سان گڏ، ڪجهه خدشا به سامهون آهن. سرڪاري نوڪرين ۾ شفافيت، قانوني گهرجن جي پوري ٿيڻ ۽ چونڊ ڪاميٽي جي عملداريءَ تي عملدرآمد کي يقيني بڻائڻ لازمي آهي. جيڪڏهن اهي مرحلا صحيح طرح نڀايا نه ويا ته نوڪرين جي حصول ۾ اڻ برابري، رشوت يا سياسي مداخلت جا امڪان وڌي سگهن ٿا، جيڪو بيروزگاري جي مسئلي کي حل ڪرڻ بدران نئين مسئلن کي جنم ڏئي سگهي ٿو.

ٻئي طرف، مقامي معيشت لاءِ به سرڪاري نوڪريون اهم آهن ڇو ته اهي ڪيترن ئي خاندانن جي روزاني زندگيءَ کي سنڀالڻ جو ذريعو آهن. جڏهن نوجوانن کي سرڪاري نوڪرين ۾ شامل ڪيو ويندو ته اهي صرف پنهنجن گهرن جي اقتصادي حالت بهتر نه ڪندا، پر مقامي سطح تي خرچ ۽ سيڙپڪاري به وڌائيندا، جيڪو ڪاروبار ۽ ننڍن دڪاندارن لاءِ پڻ فائديمند ثابت ٿيندو. تنهن ڪري، پابندي ختم ڪرڻ جو فيصلو صرف نوڪرين جي فراهميءَ جو مسئلو نه آهي پر اهو سنڌ جي سماجي ۽ اقتصادي حالت کي مستحڪم ڪرڻ لاءِ هڪ اهم قدم به آهي. بيروزگاريءَ جي صورتحال کي ڏسندي، اهو واضح آهي ته صرف سرڪاري نوڪرين تي ڀروسو ڪافي نه آهي. نوجوانن لاءِ نجي شعبي ۾ به روزگار جا موقعا پيدا ڪرڻ لازمي آهن. سرڪاري پاليسين سان گڏ، نجي شعبي ۾ سيڙپڪاري، سمارٽ تعليمي نظام ۽ ٽريننگ پروگرام نوجوانن کي مهارتون ڏيڻ ۾ مددگار ثابت ٿي سگهن ٿا، جيڪي سنڌن ملازمت جو موقعو وڌائين ٿا.

اڄ سنڌ ۾ هزارين نوجوان بي روزگار آهن ۽ انهن لاءِ هر موقعو اهم آهي. حڪومت جو فيصلو سنڌن لاءِ هڪ روشني آهي، پر اصل ڪم ان جي شفاف ۽ قانوني عملداريءَ کي يقيني بڻائڻ جو آهي. جڏهن نوجوانن کي اعتماد ۽ موقعا ملندا ته اهي نه صرف پنهنجي زندگي بدلائيندا پر سنڌ جي سماجي ۽ اقتصادي ترقيءَ ۾ به اهم ڪردار ادا ڪندا. بهرحال گريڊ 1 کان 4 تائين جي پابندي ختم ڪرڻ هڪ نئين اميد جي شروعات آهي جيڪا سنڌ جي نوجوانن جي زندگي ۾ نئون موڙ آڻي سگهي ٿي پر ان لاءِ ايمانداري، شفافيت ۽ قانوني عملداري لازمي آهي ته جيئن بيروزگاريءَ جو مسئلو حقيقت ۾ حل ٿي سگهي.

دهشتگرديءَ خلاف اتحاد جي ضرورت!

اعجاز ممنائي

هونءَ ته سڄي پاڪستان ۾ دهشتگردن جو نيٽ ورڪ ڪم ڪري رهيو آهي پر صوبي خيبر پختونخواه ۾ دهشتگرديءَ ۾ مسلسل اضافو پوري قوم لاءِ سخت پريشانيءَ جو سبب آهي گذريل ڏينهن بنون ضلعي ۾ ميرانشاهه روڊ تي اتر وزيرستان جي اسسٽنٽ ڪمشنر جي گاڏيءَ تي فتنه الخارجي دهشتگردن حملو ڪيو جنهن ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر، ٻه پوليس ڪانسٽيبل ۽ هڪ شهري شهيد ٿي ويا، جڏهن ته ٻه پوليس آفيسر پڻ مارجي ويا. جيئوٽيڪ پاڪستان گذريل ٻن ڏهاڪن کان دهشتگرديءَ جي سنگين چئلينجن کي منهن ڏئي رهيو آهي پر 2014 ۾ نيشنل ايڪشن پلان جي صورت ۾ لاڳو ڪيل متفقه قومي حڪمت عملي ذريعي 2017-18 تائين مسئلي کي اطمينان بخش طور تي ڪنٽرول ڪيو ويو. 2021 ۾ افغانستان مان آمريڪي فوجن جي واپسي ۽ طالبان جي عبوري حڪومت جي قيام کان پوءِ مسئلو ڀيهر اڀريو ۽ پاڪستان گلوبل ٽيررازم انڊيڪس 2025 ۾ دنيا ۾ دهشتگرديءَ کان متاثر ملڪن ۾ ٻئي نمبر تي رهيو آهي هڪ بين الاقوامي سيڪيورٽي تنظيم جي ڊيٽا تصديق ڪري ٿي ته پاڪستان لاءِ سيڪيورٽي خطرا گذريل چئن سالن ۾ مسلسل وڌيا آهن. جڏهن کان افغانستان ۾ طالبان جي حڪومت اقتدار ۾ آئي آهي سال 2022 ۾، 2021 جي مقابلي ۾ دهشتگرد واقعن ۾ 36 سيڪڙو، 2023 ۾ 44 سيڪڙو ۽ 2024 ۾ 49 سيڪڙو اضافو ٿيو هن سال اهو اضافو 36 سيڪڙو آهي ۽ 1 جنوري کان 30 نومبر تائين 982 دهشتگرد واقعا رڪارڊ ڪيا ويا، جن ۾ 1,080 سيڪيورٽي اهلڪار ۽ 612 شهري شهيد ٿيا قابل ذڪر آهي ته ملڪ جي ٻن صوبن بلوچستان ۽ خيبر پختونخواه ۾ 90 سيڪڙو دهشتگرد واقعا ٿيا، ان جو سبب انهن صوبن جو افغانستان سان الحاق ۽ افغانستان مان دهشتگردن جي دراندازي آهي هن سال ڪل دهشتگرد واقعن (982) مان 51 سيڪڙو (504) صرف خيبر پختونخواه ۾ ٿيا فوجي قيادت خيبرپختونخواه ۾ وڌندڙ دهشتگرديءَ کي سياسي ۽ مجرمانه گٺجوڙ جو ذميوار قرار ڏنو آهي ۽ وفاقي حڪومت صوبائي حڪومت جي تعاون جي کوٽ کي دهشتگرديءَ جي بلند گراف جو ذميوار قرار ڏنو آهي ان جو سبب ڪجهه به هجي زميني حقيقت اها آهي ته دهشتگرد گروهه وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ بي اعتماديءَ جو فائدو وٺي رهيا آهن ۽ رياست کي نقصان پهچائڻ جو ڪو به موقعو ضايع ٿيڻ نه ٿا ڏين اختيارين کي اهو سمجهڻ جي ضرورت آهي ته رياست جي ٿنڀن ۾ عدم تعاون رياست لاءِ نقصانڪار ثابت ٿي رهيو آهي ۽ ان کي فوري طور تي حل ڪرڻ گهرجي دهشتگرديءَ جي هن عفريت کي ساڳئي عزم ۽ جوش سان منهن ڏيڻ گهرجي جيڪو اي پي ايس سانحي کان پوءِ سڀني سياسي پارٽين، وفاق ۽ صوبائي حڪومتن پاران نيشنل ايڪشن پلان جي صورت ۾ هڪ گڏيل ايڪشن پلان تيار ڪندي ڏيکاريو ويو هو. اڄ هڪ ڀيرو ٻيهر اسان کي نيشنل ايڪشن پلان جهڙي هڪ گڏيل دستاويز جي ضرورت آهي جنهن تي سڀئي سياسي، انتظامي ۽ فوجي اسٽيڪ هولڊر متفق هجن جيستائين پوري قوم، خاص طور تي مذهبي، سماجي، قبائلي، فوجي ۽ سياسي حلقا، دهشتگرديءَ جي خاتمي جي حڪمت عملي ۾ متحد نه ٿين اهڙن واقعن جي مڪمل روڪٿام کي يقيني نه ٿو بڻائي سگهجي 2021 ۾، سياسي ۽ فوجي قيادت هڪ نظرثاني ٿيل نيشنل ايڪشن پلان پڻ تيار ڪيو، جنهن کي بعد ۾ عزم ۽ استحڪام جي ويزن تحت وڌيڪ بهتر بڻايو ويو. پر دهشتگرديءَ جا وڌندڙ واقعا واضح ڪري رهيا آهن ته انهن نقطن تي عمل نه ٿي رهيو آهي ضروري آهي ته سڀئي اسٽيڪ هولڊر گڏجي ويهي هن سلسلي ۾ گڏجي ڪم ڪن دهشتگردن اسان جي صفن ۾ ڏار وجهڻ جي ڪوشش ۾ آهن اسان کي انهن تي نظر رکڻي پوندي ۽ اتفاق راءِ اتحاد ۽ مڪمل اتحاد سان انهن جو مقابلو ڪرڻو پوندو ۽ دهشتگرديءَ جي خاتمي لاءِ هڪ گڏيل حڪمت عملي اختيار ڪرڻي پوندي. ڇو ته ملڪ ۾ دهشتگردي ڏينهون ڏينهن وڌي رهي آهي وفاقي حڪومت پنهنجي طور تي قدم کڻڻ چاهي ٿي پر صوبائي حڪومت رڪاوٽ بڻيل آهي جيڪڏهن سياسي مخالفت جي بنياد تي پاڪ فوج جي خلاف محاذ قائم ڪيو ويو ته نقصان پوري قوم جو ٿيندو. پاڪستان جي مقابلي ۾ هندستان ۽ افغانستان کي اهميت ڏيڻ غلط عمل آهي عام طور ڏٺو ويو آهي ته صوبائي حڪومت افغان پناهگيرن کي واپس موڪلڻ لاءِ ڪجهه به نه ڪري رهي آهي. ڇاڪاڻ ته وزير اعليٰ سهيل آفريدي ۽ پي ٽي آءِ افغان پناهگيرن کي واپس موڪلڻ جي حق ۾ نه آهن ۽ اهي ئي ماڻهو دهشتگردن لاءِ جاسوسي ڪري رهيا آهن ۽ دهشتگرد حملن ۾ ملوث آهن صوبائي حڪومت جي افغان پناهگيرن خلاف ڪاروائي نه ڪرڻ پٺيان هڪ ڏکي ڪهاڻي آهي پوليس دهشتگرديءَ خلاف آپريشن صرف تڏهن ڪندي آهي جڏهن ادارن يا عوام تي حملا ٿيندا آهن. ٻي صورت ۾ صوبائي حڪومت وٽ دهشتگردي خلاف ڪا حڪمت عملي ۽ پلان ناهي تنهن ڪري باقاعده آپريشن ڪرڻ جي ضرورت آهي. دهشتگرديءَ خلاف جنگ ۾ وفاق ۽ عوام جو فوج سان گڏ بيهڻ لازمي آهي ڇو ته اسان جي فوج تربيت يافته آهي ۽ ان وٽ وسيلا به آهن پر پي ٽي آءِ ۽ صوبائي حڪومت فوجي آپريشن جي خلاف آهي صاف حقيقت اها آهي ته صوبائي حڪومت پاڻ ڪجهه به نه ڪري رهي آهي ۽ وفاقي حڪومت جي ڪاروائين کي صوبائي معاملن ۾ مداخلت طور سمجهيو وڃي ٿو. پريشانيءَ جو لمحو اهو آهي ته دهشتگردي ڪيتري وقت تائين ۽ ڇو جاري رهندي، ڪنهن به پاڪستاني کي افغان پناهگيرن جي واپسي سان مسئلو ڇو آهي پاڪستان ۾ رهندڙ ڪو ماڻهو هندستان، افغانستان ۽ دهشتگردن لاءِ ڇو ڪم ڪري رهيو آهي؟ جيڪي پاڪستاني هجڻ ڪري قومي ترانې ۽ قومي جهنڊي جو احترام نٿا ڪن، پاڪستان جي خلاف هندستان ۽ افغانستان جي حمايت ڪن ٿا، دهشتگردن

نظام ڪهڙو به هجي ماڻهو ماني گهري ٿو!

مير قائم خان ٽالپر

اڄ جي گفتگو آئون ڊينگ زياؤ پنگ جي انهن لفظن سان شروع ڪريان ٿو جن ۾ هو چوي ٿو ته "اهو مقصد نه آهي ته ٻليءَ جو رنگ ڪارو هجي يا اڇو مقصد اهو آهي ته ڪئا ڪهڙي ٻلي گهٽا ٿي ماري." آسان زبان ۾ آئين سمجهو ته ڊينگ زياؤ پنگ چوڻ اهو پئي چاهيو ته نظام ڪهڙو به هجي ليڪن ماڻهو ماني گهري ٿو ۽ اسان کي هن ٿائين ماني پهچائڻي آهي. ڊينگ زياؤ پنگ جي انهي ڳالهه جو اعتراف ڪندي چين جو هاڻوڪو صدر شي جن پنگ چوي ٿو ته "چين ۾ هڪ پارٽي جي رائج نظام ۾ ڪا به تبديلي نه آندي ويندي، هي اصلاحات ڪميونسٽ ليڊر ڊينگ زياؤ پنگ جون ڪيل آهن جيڪي هن چين کي هڪ غريب ملڪ مان جديد ۽ امير ملڪ بنائڻ جي لاءِ متعارف ڪرايون هيون اڄ چيني جيڪي ڪجهه لڻين پيا اهو ڊينگ زياؤ پنگ جي پاليسين جو نتيجو آهي" آئون عرض ڪريان ته اهو چوڻ ۾ مون کي ڪو به علم محسوس نه پيو ٿئي ته ڊينگ زياؤ پنگ ئي ماڊرن چين جو باني آهي هن ئي پنهنجي ويژن سان چين جي تقدير مٽائي ڇڏي ۽ پوءِ چين اڪنامڪ سپر پاور بڻجي دنيا جي سامهون آيو.

ڊينگ زياؤ پنگ پنهنجي ابتدائي تعليم چين ۾ ئي حاصل ڪئي ۽ پوءِ اتائين گريجوئيشن ڪري اڳتي تعليم حاصل ڪرڻ جي لاءِ هو فرانس هليو ويو. جڏهن هو فرانس ۾ زير تعليم رهيو، انهي ئي دوران هو ڪميونسٽ تحريڪ ۾ سرگرم ٿي ويو. چين واپس اچڻ کان پوءِ ماؤزي تنگ جي قيادت ۾ ڪميونسٽ تنظيم جو اهم علائقائي سياسي، عسڪري رهنما بڻجي اڀريو 1947ع کان 1949ع جي خانه جنگيءَ ۾ هن پنهنجي تنظيم جي هڪڙي حصي جي قيادت ڪئي، پنهنجي جماعت جي ڪاميابي کانپوءِ ڊينگ زياؤ پنگ جنوب مغربي چين ۾ هڪ رهنما بڻجي سامهون آيو 1950ع جي ڏهاڪي جي وچ کان ئي ڊينگ زياؤ پنگ مادي ترغيبات ۽ ٽيڪنيڪي ۽ انتظامي هنرمند افرادي قوت جي ذريعي معاشي ترقيءَ کي فروغ ڏيڻ جي لاءِ اندروني ۽ بيروني ماهرن ۾ وڏا فيصلا ڪرڻ شروع ڪري ڇڏيا هي مادي ترغيبات جي بجاءِ معاشي ترقيءَ جي لاءِ انقلابي جذبي ۽ برابريءَ جي پاليسين جو خواهان هو ايستائين جو انهن معاملن ۾ هن جا چيئرمين ماؤزي تنگ سان به اختلاف ٿيا. اهوئي سبب هو جو ڪميونسٽ يوٿ ليگ ڪانفرنس جيڪا جولاءِ 1962ع ۾ ٿي انهيءَ ۾ ڊينگ زياؤ پنگ تقرير ڪندي چيو ٿو ته "اهو مقصد نه آهي ته ٻلي جو رنگ ڪارو هجي يا اڇو، مقصد اهو آهي ته ڪئا ڪهڙي ٻلي گهٽا ٿي ماري، ڊينگ زياؤ پنگ چوڻ اهو پي چاهيو ته نظام ڪهڙو به هجي ليڪن ماڻهو ماني گهري ٿو ۽ اسان کي ماڻهوءَ جي گهرج پوري ڪرڻي آهي.

آئون عرض ڪريان ته ڊينگ زياؤ پنگ پنهنجي نظريات جي مطابق چين ۾ سماجي ۽ معاشي اصلاحات جو آغاز ڪيو. اهو ڊينگ زياؤ پنگ ئي هو جنهن چين ۾ هڪ ٻار پاليسي کي نافذ ڪيو. هن چيني هارين کي ملڪيت ۽ منافعي جو حق ڏئي ڇڏيو، جنهن جي ڪري پيداوار ۾ خاطر خواه اضافو ٿيو. هن مغربي دنيا سان تعلقات سڌا ڪيا ۽ غير ملڪي ڪمپنين کي به چين ۾ سرمائيڪاري جي اجازت ڏني انهيءَ جي دور ۾ چين معاشي قوت بڻجي اڀريو. ڊينگ زياؤ پنگ چين ۾ آزادانه معاشي پاليسي متعارف ڪرائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو. 1970ع جي ڏهاڪي کان 19 فيبروري 1997ع يعني پنهنجي وقتِ وفات تائين ڊينگ زياؤ پنگ چين جي انتهائي طاقتور شخصيت رهيو. ياد رکو جيئرمين ماؤزي تنگ کي چين جي ڪميونسٽ انقلاب جو باني چيو وڃي ٿو ۽ هن کي ڀهريون پيراماؤنٽ ليڊر قرار ڏنو وڃي ٿو ليڪن موجوده چين جيئرمين ماؤزي تنگ جو چين نه بلڪ هن چين جو تمام تر اقتصادي ۽ معاشي نظام سياسي ڍانچو ڊينگ زياؤ پنگ جي ذهن جي تخليق آهي. انهيءَ ڪري جيڪڏهن اڄ اهو چيو وڃي ته غلط نه ٿيندو ته موجوده چين هر لحاظ کان ڊينگ زياؤ پنگ جو چين آهي ڊينگ زياؤ پنگ هڪ ريفارمر هو جنهن 1992ع ۾ پنهنجي رضاڪارانه ريٽائرمينٽ تائين پنهنجي نامزد ڪيل شخصيتن جي ذريعي چين تي حڪمراني ڪئي ڊينگ زياؤ پنگ پنهنجي قابليت، سياسي سمجهه ۽ مثبت سوچ سان چين کي دنيا ۾ وڏو مقام ڏياري معاشي سپر پاور بڻائي ڇڏيو انهيءَ جو سبب اهو هو ته چين جي صاحبان اختيار هميشه هر فيصلو چين کي سامهون رکي ڪيو، ڇو ته هنن جي محبت پنهنجي ۽ پنهنجن جي وجود سان نه بلڪ چين جي وجود سان هئي آئون عرض ڪريان ته ملڪ جي ترقيءَ انهي سان ئي ممڪن آهي ته اوهان جي محبت پنهنجي ۽ پنهنجن جي وجود سان نه بلڪ ملڪ جي وجود سان هئڻ گهرجي ياد رکو وطن جي محبت هڪ فطري جذبو آهي جنهن کي ڪنهن به دليل جي ضرورت ناهي انسان جنهن جاءِ تي پيدا ٿئي ٿو جتي هو ننڍپڻ گذاري ٿو، جنهن گهٽين ۽ ٻارن ۾ هو وڏو ٿئي ٿو ان هنڌ جي درو ديوار سان هو مانوس ٿيو وڃي اتي جي ذري ذري سان هن کي محبت ٿيو وڃي، گهٽين ۽ ٻارن ۾ جتي هو رانديون کيڏندو وڏو ٿئي ٿو اتي جي هر شيءِ سان هن کي پيار ٿيو وڃي ٿو ۽ پوءِ هو پنهنجي وطن ۽ ان جي يادن کي هميشه ساهه سان سانڍي رکندو آهي آئون عرض ڪريان ته هر ذي روح پنهنجي وطن سان پيار ڪري ٿو انسان اشرف المخلوقات آهي هن جو پنهنجي وطن سان پيار ڪرڻ جا عجيب ڳالهه نه آهي جيڪڏهن ڏٺو وڃي ته انسان کان علاوه هر ذي روح فطري طرح سان پنهنجي مَسڪن سان محبت ڪري ٿو. مثال طور شينهن به جهنگ ۾ پنهنجي مسڪن جي حفاظت جي لاءِ ڪجهه به ڪرڻ جي لاءِ تيار هوندو آهي لومڙي جهڙو بزدل جانور به پنهنجي مسڪن جي حفاظت جي لاءِ پنهنجو سڀ ڪجهه قربان ڪرڻ جي لاءِ تيار رهي ٿو ايستائين جو ڪو به حشرت الارض ڪنهن کي پنهنجي ٻر ۾ داخل ٿيڻ نه ڏيندو آهي انهيءَ جو سبب اهو آهي ته هو به پنهنجي مسڪن سان پيار ڪندو آهي ۽ هو انهيءَ ۾ ٻين جي داخل ٿيڻ کي پنهنجي تقدس جي توهين سمجهندو آهي اسان ڪڏهن پنهنجو هٿ ڪڪرين جي ڇٽ ۾ وجهي ڏسون ته ڪڪرون پنهنجي مسڪن جي محبت ۾ اسان جو ڪهڙو ٿيون حشر ڪن هو پنهنجي مسڪن ڏانهن ايندڙ هٿن سان اهو حشر ڪنديون آهن جو جڻ ته هٿ ئي شل ڪيو ڇڏين ڪڪرون پنهنجي ڇٽ ڏانهن وڌندڙ هٿن تي انهيءَ ڪري حملو نه ٿيون ڪن ته هو هٿ انهن کي پڙڪائي ٿو پر هو حملو انهي ڪري ٿيون ڪن جو توهان انهن جي وطن جي سرحدن جي ڇيڪڙي ڪريو ٿا. يعني ٻين لفظن ۾ آئون ائين چوان ته انهن جي پڙڪڻ جي پويان انهن جي پنهنجي مسڪن جي محبت آهي هاڻي آئون پنهنجي نوجوان پڙهندڙن جي لاءِ عرض ڪريان ته قومن جي باوقار زندگي ۽ انهن جي ترقيءَ جو دارومدار مقصدن سان وابسته هوندو آهي جيڪڏهن انهن جي جدوجهد ۽ ڪوششون مقصد حاصل ڪرڻ جي خاطر هجن ته عزم ۽ همت کي بلند ڪريو ڇڏين ۽ جيڪڏهن منزل تي پهچڻ کانپوءِ مقصدن کي وساري ڇڏجي ته پوءِ قومون زوال جو شڪار ٿي وينديون آهن جيڪڏهن اسان تاريخ تي نظر وجهنداسين ته تاريخ ۾ قومون سياسي، سماجي، مذهبي واقعات جي اهميت کي مدنظر رکي انهن ڏينهن کي بطور يادگار يا بطور ئي سوڳ ملهائينديون اچن هاڻي غور ڪريو ته مسلسل انهن ڏينهن کي بطور يادگار يا بطور سوڳ ملهائڻ جو سبب ڇا آهي؟ جيڪڏهن اسان انهيءَ تي غور ڪنداسين ته انهيءَ جو سبب آهي، نسلن جي درميان هڪ قسم جو تعلق قائم رکڻ تاڪي انهي ڏينهن جي ياد ماڻهن جي دلين ۾ زنده رهي اهو طريقيڪار هر دور ۾ موجود رهيو، هر دور جا حڪمران پنهنجي پنهنجي ذهني سوچ جي مطابق اهم واقعات وارن ڏينهن کي خاص اهتمام سان ملهائيندا هئا هاڻوڪي زماني ۾ ڏينهن جي اهميت جو تعلق قومن جي جدوجهد سان مشروط رکيو ويو آهي مثال طور آزاديءَ جي ڏينهن کي قومي ڏينهن قرار ڏيڻ جو سلسلو آمريڪا کان شروع ٿيو جنهن جي تيرهن ڪالونين برطانيه سان جنگ ڪري 1776ع ۾ پاڻ کي آزاد ڪرايو انهيءَ ڪري اهل آمريڪا هر سال 4 جولاءِ تي آزاديءَ جو ڏينهن ملهائن ٿا. انهن ڏينهن کي ياد رکڻ جو سبب اهو هوندو آهي ته انهيءَ مزاحمت ۾ اسان ڪيترين تڪليفون برداشت ڪيون اسان جا ڪيترا ڪونڌر انهيءَ جدوجهد جي نظر ٿي ويا، پوءِ جڏهن اهي قومون آزادي ماڻين ٿيون ته پوءِ هو انهن ڏينهن کي پنهنجي جدوجهد جي پس منظر ۾ اهميت سان ملهائن ٿيون ۽ انهيءَ ڏينهن تي هو اهو تجديد عهد ڪن ٿيون ته اسان کي پنهنجي ملڪ کي ترقيءَ جي رستي ۾ اڃا اڳتي وٺي وڃڻو آهي

ياد رکو اسان جو معاشرو ترقي يافته معاشرو تڏهن ٿي ٿي سگهي ٿو جڏهن اسان جي معاشري جي هر فرد جي سوچ محنت ڪرڻ ۾ عار محسوس نه ڪندي ورنه اها چوڻي مشهور آهي ته اونداهيءَ جي سڀ کان خطرناڪ قسم بڇڙي سوچ هوندي آهي. جيڪا اميد جو هر ڏيئو وسايو ڇڏي هاڻي هتي سوال صرف اهو ٿو پيدا ٿئي ته ڇا زوال پذير معاشرو ٻيهر اڀري سگهي ٿو؟ تاريخ ۾ تهذيبن ۽ قومن جي عروج ۽ زوال جا داستان موجود آهن آهي تهذيبون ۽ قومون جيڪي هڪڙي دفعي زوال پذير ٿيون، انهن مان اڪثر ته تاريخ جي ورقن ۾ غائب ٿي ويون ڪجهه اهڙيون آهن جيڪي اڄ تائين پنهنجو وجود رکن ٿيون. ليڪن انهن جون تخليقي صلاحيتون ختم ٿي چڪيون آهن ۽ اهي گمناميءَ ۾ رهنديون اچن ليڪن انهن جي باوجود چين اسان وٽ اهڙو مثال آهي جيڪا بدعنواني ۽ برائين ۾ غرق ٿيل هئي ليڪن هو ٻيهر اڀري، هي اندروني ۽ بيروني اثرات کانپوءِ پنهنجون صلاحيتون وڃائي چڪي هئي، ليڪن جيئرمين ماؤزي تنگ جي انقلاب هن کي ٻيهر زنده ڪيو ۽ ڊينگ زياؤ پنگ هن کي جيئڻ جو ڍنگ سيکاريو هاڻي اچو ته گڏجي اسان به پنهنجي معاشري جي لاءِ اهڙي جدوجهد ڪريون جو اسان به رنگ، نسل فرقي، سياست ۽ قوميت کان بالاتر ٿي پنهنجي هن عظيم وطن جي ترقيءَ جي لاءِ سوچون ته جيئن اسان به پنهنجي معاشري جي هر فرد جي لاءِ ماني ۽ جو انتظام ڪري سگهون هر ماڻهوءَ جي لاءِ صحت جو نظام بهتر ڪري سگهون، پنهنجي معاشري ۾ موجود نوجوانن کي روزگار ڏئي سگهون ياد رکو منهنجا نوجوانو انهيءَ جي لاءِ اسان جي معاشري جي هر فرد کي ڊينگ زياؤ پنگ جيان سوچڻو پوندو!

بيروزگاري هڪ قومي راند!

عطاءُ الحق قاسمي

چونڊا آهن ته ضرورت ايجاد جي ماءُ هوندي آهي پر اسان وٽ ته ضرورت گهڻو ڪري مشورا پيدا ڪندي آهي توهان جنهن کان به پڇو هر ماڻهو بي روزگار کي اهڙو مشورو ڏيندو جڻڪ حڪومتِ پاڪستان کيس خاص طور تي 'بيروزگارن جو مشير' مقرر ڪيو هجي. مون هڪ دوست کي پڇيو: 'ادا، ڪنهن نوڪريءَ جو پتو هجي ته ٻڌاءِ' هُو چوڻ لڳو: 'قاسمي صاحب! اڄڪلهه نوڪريون ملڻ سولو نه ناهي، پر جيڪڏهن توهان چاهيو ته مان توهان لاءِ دعا ڪرائي ڏيان' مون وراڻيو: 'ادا! دعا ته مان پاڻ به ڪرائي سگهان ٿو مون کي نوڪري کپي، استخارو نه کپي!' فوراً ڪلندي چيائين: 'پوءِ ته صاحب معاملو ڏکيو آهي! اڄڪلهه نوڪريون ايتري تيزي سان غائب ٿي رهيون آهن، جيئن بجليءَ جو بل اچي ته گهر مان خوشي غائب ٿي وڃي ٿي' سچ پڇو ته بيروزگاري اسان جي قوم جي اها واحد شيءِ آهي، جيڪا بنا يونيفارم جي به هر هنڌ نظر اچي ٿي. بس ۾، چانهه واري هوٽل تي، گهر جي ڇت تي وينل فلسفين ۾ ۽ ڪجهه گهرن ۾ ته ماشاءَالله حال اهڙا آهن جو هر ڪمري ۾ جڻ الڳ بيروزگاري جو نمائندو مقرر ٿيل هجي. اسان جي پاڙي جو هڪ ڇوڪرو هر صبح سڄو تيار ٿي نڪري پوندو هو. آئون سمجهندو هئس ته شايد آفيس وڃي ٿو.

هڪ ڏينهن مون پڇي ڇڏيو ته 'پُٽ، اڄ ڪٿي پيو وڃين؟' ڪلندي چيائين: 'چاچا! جيڪڏهن آفيس هجي ها ته وڃان به ها... مان ته بس اهو تاثر قائم رکڻ لاءِ نڪرندو آهيان ته جڻڪ ڪجهه ڪريان پيو نه ته امڙ روز پڇي ٿي ته 'پُٽ! زندگي ۾ ڪڏهن اڳتي وڌندين؟' مون کيس چيو: 'پُٽ، نڪرڻ ۾ ڪو حرج ناهي... ماڻهو تاثر به رکندا آهن ۽ عزت به اصل مسئلو ته انهن وٽ آهي جيڪي سڄو ڏينهن گهر ۾ ويهي سرڪاري پاليسين جو تجزيو ڪن ٿا، اهو به بغير ڪنهن جي درخواست جي!' اسان جي اڳئين پاڙي ۾ هڪ ڇوڪرو هرفن مولا سمجهيو ويندو آهي سبب اهو ته بيروزگار رهندي هن تقريباً هر ڪم جو تجربو ڪري ڇڏيو آهي ڪڏهن مرغين جو ڪاروبار، ڪڏهن يوٽيوب چينل، ڪڏهن ديسي بيدا وڪرو ڪرڻ ڪڏهن آن لائن ٽيوشن. ايتري قدر جو ڪجهه وقت پاڙي وارن لاءِ رشتا ڳولڻ جو ڪم به ڪيائين ۽ هن جي قسمت ڏسو، انهن سڀني ۾ ايترين ناڪاميون ٿيون جو ماڻهن فيصلو ڪري ڇڏيو ته هن جي شادي نه ٿيڻ به سنڌس پنهنجين ئي غلطين جو نتيجو آهي! بيروزگاري جا مارئيل دوست گهڻو فلسفي ٿيندا آهن هڪ ڏينهن چيائين: 'قاسمي صاحب، مون کي لڳي ٿو ته ماڻهوءَ جي اصل ڪاميابي اها آهي ته هو پاڻ سان مطمئن هجي' مون وراڻيو: 'پُٽ! ڀهرين نوڪري ڳولي وٺ، مطمئن بعد ۾ ٿجانءِ' هيءَ جيڪا بيروزگاري هوندي آهي نه، اها ماڻهوءَ کي وقت کان اڳ دانائي ڏيئي ڇڏيندي آهي!' هڪ ٻئي دوست مشورو ڏنو: 'قاسمي صاحب! اڄڪلهه آن لائن ڪم هلي رهيو آهي توهان به فري لانسنگ شروع ڪريو' مون پڇيو: 'چڱو اهو ته ٻڌاءِ ته فري لانسنگ ۾ ماڻهو ڪندو ڇا آهي؟' جواب مليو: 'قاسمي صاحب! ڪجهه به نه... بس سڄو ڏينهن گهروارن کي اهو ٻڌائڻو پوندو ته ڪم 'آن لائن' آهي!' هڪ صاحب ته حد ڪان وڌيڪ حساس نڪتو

جڏهن ڪنهن هُن کان پڇيو ته 'ادا، توهان ڇا ڪندا آهيو؟' هو فخر سان چوڻ لڳو: 'في الحال بيروزگار آهيان، پر ايڪٽو بيروزگار!' هاڻي ڪو به حيران ٿي پوي ته 'ايڪٽو بيروزگار وري ڪهڙو ٿئي ٿو؟' سنڌس جواب تي توهان کي به کِل اچي ويندي: 'بس روز ٽن جاين تي درخواستون پريندو آهيان، ٻن هنڌن تي فون ڪري پيو پڇندو آهيان ۽ هڪ هنڌ وڃي درخواست سان گڏ ٽوريون منٿون به ڪري ايندو آهيان. تڏهن وڃي ڏينهن پورو ٿئي ٿو!' اسان جي ملڪ جو مسئلو صرف بيروزگاري ناهي، مسئلو اِهو آهي ته بيروزگار ماڻهن جو انگ گهڻو وڌيڪ آهي. اِهو عالم آهي جو شاديءَ جي ڪارڊ تي 'متجانب' لکڻ کانپوءِ گهوٽ ۽ ڪنوار جي 25-50 بيروزگار ڪزنن جا نالا ايتري شان سان لکيل هوندا آهن، جڻڪ آهي ملڪ جا مالياتي مشير هجن!

شاديءَ جي تقريبن ۾ به بيروزگاري پوري شان ۽ شوڪت سان پنهنجو جلوو ڏيکاريندي آهي. هڪ پاسي اهي نوجوان هوندا آهن، جيڪي بار بار ٻوڙ وٺڻ اچن ٿا، فقط اُن لاءِ ته ماڻهن کي لڳي ته اهي تمام گهڻو مصروف آهن. ٻئي پاسي اهي شوقين مزاج بيروزگار، جيڪي پنهنجي ڪيسي ۾ سي وي رکي گهمندا رهن ٿا ته شايد ڪنهن چاچا کي رحم اچي وڃي. ڪجهه ماڻهو بيروزگاريءَ باوجود اهڙا پُراعتماد هوندا آهن، جو ڪين ڏسي لڳندو آهي جڻ ملڪ انهن کان قرض ورتو هجي. هڪ ڏينهن هڪ نوجوان وڏي فخر سان چوڻ لڳو: 'سر! آئون بيروزگار ضرور آهيان، پر بي مقصد نه!' مون کيس چيو: 'شاباس پُٽ! جيڪڏهن مقصد نوڪري هجي ها ته ڳالهه ٻي هجي ها، پر خير... وڏن ماڻهن جا خواب به وڏا هوندا آهن.' هڪ ڏينهن هڪ صاحب مون وٽ اچي چيو: 'قاسمي صاحب! اوهان ايترا ڪالم لکو ٿا، ڪو اهڙو ڪالم لکو جو حڪومت بيروزگار نوجوانن لاءِ ڪجهه ڪري.' مون کيس چيو: 'حڪومت ته بيروزگارن لاءِ ايتري فِڪرمند آهي جو بجيٽ ۾ به ساڳيون شيون مهانگيون ڪري ٿي، جيڪي بيروزگار خريد ڪري ئي نٿا سگهن' توهان ڪڏهن ڪنهن بيروزگار نوجوان کي مشورو ڏئي ڏسو. آهو اهڙي سنجيدگيءَ سان ٻڌندو آهي جڻ توهان سرڪس جي شينهن کي صبر ڪرڻ جي سيڪاري رهيا هجو. هر مشوري جو هن وٽ هڪ تيار جواب هوندو آهي: 'سر اڄڪلهه مارڪيٽ سلو آهي... ماڻهو هائرنگ نٿا ڪن... حالتون عجيب آهن... ملڪ ۾ بي يقيني چانيل آهي...' گويا جيڪڏهن توهان کيس فوري طور اڄ ئي وائٽ هائوس ۾ نوڪري جي آڇ به ڪريو ته هو وڏي سنجيدگي سان چوندو: "سر! آمريڪا جي اڪانومي به ته unstable آهي نه!' اسان جي ملڪ ۾ بيروزگاري اهڙي عام ٿي چڪي آهي، جو لڳي ٿو قوم قومي راند بدلائي 'نوڪري ڳوليو' رکي ڇڏيو آهي. ڪٿي ڪو نوڪريءَ جو اشتهار اچي وڃي ته ماڻهو اهڙي بي تابيءَ سان ٽٽي پون ٿا، جڻ ڪنهن مفت برياني‌ءَ جي ديڳ جو اعلان ٿي ويو هجي. اسان جي پاڙي جو هڪ بزرگ اڪثر چوندو هو: 'پُٽ! روزگار مقدر ۾ لکيل هوندو آهي' مون وراڻيو: 'چاچا! مقدر ته لکيل آهي، پر ڪجهه ماڻهو ته قسمت کي به بيچاري ڇڏيندا آهن' اوچتو مون کي منهنجو هڪ بيروزگار دوست ياد اچي ويو، جيڪو هر شام چوندو هو: 'يار قاسمي! الله ڪنهن کي بيروزگار نه ڪري... پر ها، وقت ملندو آهي سوچڻ لاءِ دنيا سمجهڻ لاءِ ۽ سڀ کان اهم ڳالهه... چانهه پيئڻ لاءِ!' مون کيس چيو: 'پُٽ، بيروزگاري ۾ ته چانهه ضرور پيئندا رهو... اها ئي هڪ اهڙي شيءِ آهي جنهن اسان جي قومي معيشت ۽ قومي اعصاب ٻنهي کي سنڀالي رکيو آهي.

قائداعظم جو حڪمرانن کان سوال؟

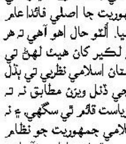

سيد ضياء عباس

ڊسمبر وارو مهينو پاڪستان جي باني قائداعظم محمد علي جناح جي پيدائش جو مهينو آهي هن ئي مهيني ۾، دنيا جي ٻين ملڪن وانگر پاڪستان ۾ رهندڙ اقليتي برادري به پنهنجو وڏو مذهبي ڏهاڙو ڪرسمس ملهائي ٿي ملڪ ۾ هن وقت سخت سياري جي ٿڌ مڪمل زور تي آهي پر گلوگٺ سياسي ماحول جو گرمي پد به تمام تيز ٿي ويو آهي خيبر پختونخواهه ۾ گورنر راڄ لاڳو ڪرڻ جون ڳالهيون زور وٺي رهيون آهن پي ٽي آءِ عمران خان جي آزادي لاءِ احتجاجي تحريڪ شروع ڪرڻ ڏانهن وڌي رهي آهي جڏهن ته بلوچستان ۾ به بي چيني ۽ افراتفري جو سلسلو اڃا تائين جاري آهي سڄي ملڪ ۾ نون انتظامي يونٽن ٺاهڻ بابت بحث تيزي سان گرم ٿي ويو آهي سنڌ ۾ حڪمران پارٽي ۽ اپوزيشن هن معاملي تي هڪ ٻئي جي سامهون بيٺل نظر اچن ٿيون. ٻئي ڌريون هڪ ٻئي خلاف مورچو بندي ڪنديون پيون نظر اچن معاشي حالتن ۾ ڪجهه بهتري اچڻ باوجود حڪمران جماعت مسلم ليگ (ن) مهانگائي ۽ وڌندڙ قيمتن جي جنءَ تي ڪنٽرول ڪرڻ ۾ ڪا به خاص ساک يا بهتر ڪارڪردگي ڏيکاري نه سگهي آهي جنهن سبب ان جي سياسي سڃاڻ تي وڏو سوال اڀري آيو آهي ٻئي پاسي ڀارت ۽ افغانستان طرفان ملڪ کي جيڪي خطرا درپيش آهن اهي به گهٽجڻ بدران اڃا تائين اتي جو اتي بيٺل آهن في الحال حالتون عارضي طور تي خاموش ضرور آهن پر ٻنهي پاڪستان مخالف ملڪن جو رويو ۽ پوزيشن ساڳي لاڳين تي گڏ بيٺل نظر اچي ٿي اهڙي صورتحال ۾، گڏيل قومن (يو اين) جي انساني حقن واري هاءِ ڪميشنر پاڪستان ۾ ٿيل تازي 27هين آئيني ترميم بابت ڳڻتي ظاهر ڪئي آهي، جنهن ذريعي پاڪستان کي عالمي سطح تي انساني حقن جي نالي ۾ بدنام ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي آهي هي قدم سڌي طرح پاڪستان جي پارليامينٽ جي آزادي ۽ خودمختيار فيصلاسازي تي مداخلت ڪرڻ برابر آهي. ڇاڪاڻ ته هن ۾ نه پاڪستان جو موقف ڏنو ويو ۽ نه ئي زميني حقيقتن جو صحيح نمونو پيش ڪيو ويو افسوس جي ڳالهه آهي ته اسان جون سياسي پارٽيون جڏهن حڪومت ۾ هونديون آهن تڏهن ملڪ سان محبت جون وڏيون دعوائون ۽ نعرا هڻنديون آهن. پر جيئن ئي اقتدار هٿ مان هٽي وڃي، تڏهن اهي ساڳيون پارٽيون رياست خلاف زهر اوڳاڇڻ شروع ڪري ڇڏينديون آهن انهن جو هي رويو ئي ملڪ اندر افراتفري، بيچيني ۽ قومي سطح تي عدم استحڪام جو وڏو سبب بڻجي ٿو ۽ علمي سطح تي به پاڪستان جي بدنامي جو دروازو کولي ٿو ڊسمبر جي هن مهيني ۾ قائد اعظم جڻ ته حڪمرانن کان سوال پڇي رهيو آهي ته 77 ورهيه گذرڻ باوجود به اسان پنهنجي رياست کي انهن اصولن ۽ نظرين مطابق ڇو نه بڻائي سگهيا آهيون جن جو خواب تحريڪ پاڪستان جي اڳواڻن ڏٺو هو؟ ڇا اسين ملڪ کي سچ پچ اسلامي ۽ جمهوري رُخ تي هلائي سگهيا آهيون؟ ڇا اسين قوم کي اهو سڀ ڪجهه ڏئي سگهيا آهيون، جيڪو پاڪستان جي قيام وقت واعدن جي صورت ۾ عوام اڳو ڪيو ويو هو؟ قائداعظم پاڪستان کي هڪ جديد، اسلامي، جمهوري ۽ فلاح و بهبود واري رياست بڻائڻ چاهيو ٿي هُو چوندو هو ته ملڪ ۾ اصل اقتدار جو سرچشمو عوام هئڻ گهرجي ۽ قومي آزادي ۽ ملڪ جي سلامتي لاءِ پاڪستاني فوج جي طاقت ۽ ڪارڪردگي تي ڀروسو ڪرڻ ضروري آهي ملڪ جي دولت ۽ وسيلن جي منصفاڻي ورهاست ٿيڻ گهرجي هر شهري کي بنا ڪنهن فرق جي، ڀلي هو مسلمان هجي يا اقليتي برادريءَ سان تعلق رکي، سڀني بنيادي انساني حقن جي مڪمل ضمانت ملڻ گهرجي عوام کي اهو حق حاصل هجڻ گهرجي ته هو پنهنجي حڪمرانن کي پاڻ چونڊي يا ضرورت پوڻ تي هٽائي سگهي پاڪستان ٺاهڻ کان اڳ ئي قائداعظم صاف لفظن ۾ هڪ اسلامي رياست جو تصور پيش ڪيو هو جنهن ۾ اقليتن جي حقن جي مڪمل حفاظت ۽ برابري جي ضمانت شامل هئي قائداعظم ان وقت ئي معاشري کي مضبوط ۽ مستحڪم ڪرڻ جا سڀ اصول ٻڌائي ڇڏيا هئا، پر افسوس جو اسان اڄ به خراب منصوبابندي ۽ غير سنجيدگي سبب اُتي ئي بيٺا آهيون جتي آزادي ملڻ وقت هئاسين پاڪستان جا سماجي مسئلا به انتهائي سنجيده نوعيت جا آهن تعليم، صحت، عورتن جا حق، مذهبي آزادي، بيروزگاري ۽ غربت جهڙا مسئلا عوام جي روزمره زندگي کي وڏي پئماني تي متاثر ڪري رهيا آهن. ٻئي طرف نسل زبان ۽ علائقائي تعصب ملڪ جي وحدت کي ٽڪرا ٽڪرا ڪري ڇڏيو، جنهن جو نتيجو مشرقي پاڪستان جي جدا ٿيڻ جي صورت ۾ وڏي قومي سانحي طور سامهون آيو. اهڙي ماحول ۾ نه ته مضبوط قومي ادارا ٺهي سگهيا ۽ نه ئي مضبوط ۽ مستحڪم سياسي جماعتون تيار ٿي سگهيون، جنهن ڪري جمهوريت جا اصلي فائدا عام ماڻهو تائين نه پهچي سگهيا. اُلٽو حال اهو آهي ته هر سال لکين ماڻهو غربت جي لڪير کان هيٺ لهڻ تي مجبور ٿي رهيا آهن. پاڪستان اسلامي نظريي تي ٻڌل رياست آهي، پر قائداعظم جي ڏنل ويزن مطابق نه ته هتي جديد اسلامي فلاحي رياست قائم ٿي سگهي، ۽ نه ئي 1300 سال اڳ واري اسلامي جمهوريت جو نظام هتي رائج ٿي سگهيو عالمي مالياتي ادارا (آءِ ايم ايف) جيڪا پاڪستان ۾ ڪرپشن ۽ خراب گورننس بابت رپورٽ جاري ڪئي آهي، تنهن ملڪ جي چيلهه ٻيهر ٽوڙي ڇڏي آهي. ٽيڪس چوري عام آهي، اشرافيه ڪنهن جي به ڪنٽرول ۾ نه آهي ۽ سرڪاري خزانو اڃا تائين لٽجڻ کان نه بچي سگهيو آهي. قائداعظم ڪڏهن به سرڪاري خزانو پنهنجي ذات لاءِ استعمال نه ڪيو هُن هميشه سادگي، ايمانداري ۽ بچت جي زندگي گذاري، اهو طريقو اسان جي حڪمرانن لاءِ هڪ مثالي مثال هئڻ گهرجي، پر بدقسمتي سان اسان جا حڪمران صرف تقريرن ۾ وڏيون ڳالهيون ڪن ٿا، سنڌن عمل ۽ ڪردار انهن سڀني ڳالهين جي مڪمل ترديد ڪري ٿو.

پاڪستان جي سياست اڳ ئي ٻي شمار مشڪلاتن سان ڀريل آهي ملڪ جون سياسي پارٽيون پاڻ ۾ لڳاتار جهيڙي ۽ ڇڪتاڻ ۾ لڳل نظر اچن ٿيون. هن سياسي جنگ ۽ تڪرار جا سخت اثر سڌو سنئون ملڪ جي ترقي تي پئجي رهيا آهن پاڪستان جي معيشت کي به دنيا جي سڀ کان ڪمزور معيشتن ۾ شمار ڪيو وڃي ٿو اسان کي بيروني قرضن، مهانگائي، بيروزگاري ۽ وڌندڙ خرچن جهڙن ڳرن مسئلن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي روپئي جي قدر ۾ لڳاتار گهٽتائي ۽ توانائي بحران ڪاروبار ۽ صنعتن کي تباهيءَ جي ڪناري تي آڻي ڇڏيو آهي حڪومت پنهنجي ملي صورتحال بچائڻ لاءِ آءِ ايم ايف ۽ ورلڊ بئنڪ جهڙن عالمي ادارن کان قرض وٺڻ تي مجبور آهي ملڪ اندر دهشتگردي ۽ انتهاپسندي جا واقعا به اڃا وڏو سيڪيورٽي چيلينج بڻيل آهن جيتوڻيڪ سيڪيورٽي فورسز دهشتگردن خلاف ڪامياب آپريشن پڻ ڪيا آهن پر هن مسئلي جو مڪمل خاتمو اڃا تائين ممڪن نه ٿي سگهيو آهي سرحدن تي ڇڪتاڻ ۽ پاڙيسري ملڪن سان تڪرار به ملڪ جي سلامتي ۽ امن لاءِ خطرا پيدا ڪري رهيا آهن هن وقت پاڪستان کي گهري سطح تي اصلاحن جي ضرورت آهي جيئن جمهوريت مضبوط ٿئي معيشت صحيح رُخ تي اچي ۽ سماجي انصاف حقيقي معنيٰ ۾ قائم ٿي سگهي سياست ۾ استحڪام، ادارن جي مضبوط ڪرڻ ۽ عوام کي فيصلاسازي ۾ شامل ڪرڻ بنا ملڪ ترقي نٿو ڪري سگهي سياسي پارٽين کي گهرجي ته اهي پنهنجي ترجيحن ۾ عوام جا اصل مسئلا شامل ڪن ۽ اهڙيون پاليسيون آڻين جيئن سياست، سماج ۽ معيشت جا موجوده مسئلا حل ٿي سگهن. ڪجهه ڏينهن کانپوءِ نئون سال شروع ٿيڻ وارو آهي قوم وري به ساڳي اميد ۽ پريور آس سان نئون سال پليڪار ڪندي، جشن ملهائيندي ته شايد نئون سال انهن لاءِ بهتر مستقبل جو پيغام کڻي اچي پر سوال اهو آهي ته ڇا صرف سال جا انگ بدلائڻ سان حالتون به پاڻمرادو بدلجي وينديون؟

سياري جون موڪلون 25 ڊسمبر کان 15 جنوري تائين ڪيون وڃن

سنڌ جي تعليمي ادارن اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾ سياري جون موڪلون 25 ڊسمبر کان 15 جنوري تائين ڪرڻ گهرجن نه ته وري پنجاب صوبي جيان 22 ڊسمبر کان 10 جنوري تائين موڪلون ڪيون وڃن. ڇاڪاڻ ته سرديءَ جي موسم انهي دوران شديد وڌي وڃي ٿي ۽ پرائمري جي معصوم ٻارڙن شاگردن ۽ شاگرديائين لاءِ حاضري برقرار رکڻ ڏاڍو ڏکيو ڪم ٿي وڃي ٿو ۽ اڏ کان وڌيڪ شاگردن توڙي شاگرديائين جي سيءَ ۾ شدت گهٽي وڃڻ ڪري اسڪولن ۾ نٿا پهچي سگهن ۽ اهڙي طرح تعليمي ڪم اڻ پوروءَ متاثر ٿيڻ لڳي ٿو ان لاءِ هاڻي اچان ايتري سردي جي شدت نه آهي جهڙي سردي جنوري مهيني ۾ ٿيندي آهي ته پوءِ هاڻي ضروري ناهي ته ڊسمبر مهيني ۾ ئي هروڀرو سياري جي وڪيشن ڪرڻ جو اعلان ڪرڻ ائين سمجهو ته برسات کان اڳ ئي ڪٽون اندر ڪرڻ بيوقوفي سمجهي ويندي جڏهن سنڌ صوبي ۾ سرديءَ جي شدت اچي ته انهن ڏهاڙن ۾ سياري جي موڪلن جو اعلان ڪيو وڃي باقي جيڪڏهن فارملٽي رسمي طور تي تعليم ڪاٽي کي هلايو ويندو ته ڪير ڇا ٿو چئي سگهي پر سنڌ صوبي جي شاگردن ۽ شاگرديائين جي والدين جو اهو مطالبو آهي ته سياري جون موڪلون ڪرڻيون آهن ته 22 يا 25 ڊسمبر کان 10 يا 15 جنوري تائين ڪري سردي جي

ڏينهن جي موقعي تي مقامي هنر، موسيقي، رقص، شاعري ۽ روايتي ڪاڏي جي نمائش ڪئي ويندي آهي. جيڪا صوبي جي مختلف قسمن جي روايتن کي اجاگر ڪندي آهي اهو ڏينهن صرف ثقافتي مظاهرو نه آهي پر سنڌ جي نوجوانن لاءِ هڪ موقعو آهي ته هو پنهنجي تاريخ، ٻولي ۽ هنر سان وابستگي جو احساس مضبوط ڪن تعليم ۽ ميڊيا جا ادارا پڻ اهڙن ڏينهن کي قومي سطح تي اجاگر ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪن ٿا، جيئن سنڌ جي ثقافتي ورثي کي نوجوانن ۽ نئين نسل تائين پهچايو وڃي ماهرن جو چوڻ آهي ته ثقافت ڪنهن به قوم جي سڃاڻپ آهي ۽ سنڌ جي ثقافتي ڏينهن کي قومي ڪاج طور تسليم ڪرڻ سان نه صرف صوبي جي اهميت وڌندي پر پاڪستان جي مختلف علائقن جي وچ ۾ هڪ ٻئي جي ثقافت کي سمجهڻ ۽ قدر ڪرڻ جو عمل به تيز ٿيندو اهڙيون ڪوششون اتحاد ۽ قومي سڃاڻپ کي مضبوط ڪرڻ ۾ مددگار ثابت ٿين ٿيون انهيءَ ڏينهن تي رواج، هنر موسيقي ۽ ادبي تقريبون قومي سطح تي متعارف ڪرايون وڃن ته نوجوان نسل کي پنهنجي اصل سڃاڻپ سان جڙڻ جو موقعو ملي

Ibrat Post

عبرت پوسٽ

خط: جي متن سان اداري جو متفق هجڻ ضروري ناهي

وفاق ۽ صوبن جي ملي سهڪار جو اهم مرحلو

ڪراچي ۽ اسلام آباد جي سياسي ۽ ملي منظرنامي ۾ اين ايف سي جو اجلاس هر سال اهميت رکي ٿو ۽ گذريل ڏينهن ناٿي واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب جي سربراهيءَ ۾ 11هين قومي مالياتي ڪميشن جو افتتاحي اجلاس منعقد ٿيو، جيڪو وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ ملي معاملن جي اڳڀرائي لاءِ اهم سنگ ميل ثابت ٿيو اجلاس ۾ صوبن جا وڏا وزير ۽ ملي ميمبرن شرڪت ڪئي، جن ۾ سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه، ڪي پي ڪي جي وڏي وزير سهيل آفريدي، پنجاب ۽ بلوچستان جا ناٿي وزير ۽ پرائيويٽ ميمبر شامل هئا. اجلاس ۾ بنيادي طور تي اين ايف سي ايوارڊ تحت صوبن ۽ وفاق جي وچ ۾ ملي ورڇ، ٽيڪس آمدني، تعليم ۽ ٻين شعبن ۾ خرچ ۽ وفاقي خساري جي صورتحال تي بحث ڪيو ويو وفاقي وزارت پاران صوبن کان تعليم سميت مختلف شعبن ۾ ٿيندڙ خرچن جا تفصيل طلب ڪيا ويا، جنهن تي سنڌ پاران اعتراض ڪيو ويو ته صوبن کي اين ايف سي ايوارڊ تحت ملندڙ رقم ڪٽڻ ۽ ڪيٽن خرچ ٿيندي، اهو صوبا پاڻ طئي

ڪيو وڃي اجلاس ۾ اين ايف سي جي معاملن کي اڳتي وڌائڻ لاءِ 6 کان 7 ورڪنگ گروپ قائم ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو انهن ۾ هڪ گروپ وفاق ۽ صوبن وچ ۾ وسيلن جي ورڇ بابت تجويزون تيار ڪندو، ٻيو گروپ هارزينٽل منتقلين جي ماهري تي ڪم ڪندو، ٽيون گروپ صوبن ۾ ٽيڪس آمدني وڌائڻ لاءِ حڪمت عملي تيار ڪندو ۽ چوٿون گروپ فاٽا کي ضم ڪرڻ ۽ ان لاءِ شيئر مقرر ڪرڻ بابت ڪم ڪندو اهڙيون ورڪنگ گروپن ذريعي اين ايف سي جي فيصلن کي تڪميل تائين پهچائڻ ۽ ملي شفافيت کي يقيني بڻائڻ جو مقصد آهي ناٿي وزير محمد اورنگزيب اجلاس دوران زور ڏنو ته 11هين اين ايف سي جو اجلاس آئيني ذميواري ۽ گڏيل تعاون جو اهم موقعو آهي. جنهن تحت وفاق ۽ صوبا گڏجي ملي منصوبابندي ۽ ملي استحڪام لاءِ ڪم ڪندا هن ٻڌايو ته صوبن پاران نيشنل فسڪل پيڪٽ تي دستخط ۽ آءِ ايم ايف پروگرام تي عملدرآمد ۾ تعاون سراهه جوڳو آهي وفاق ۽ صوبن وچ ۾ تعميري ۽ شفاف بحث رڳو ملي مسئلن نه پر قومي مفاد لاءِ به اهم آهي سماجي ۽ سياسي ماهرن موجب، اين ايف سي جهڙا اجلاس وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ ملي توازن ۽ شفافيت کي برقرار رکڻ لاءِ انتهائي ضروري آهن خاص طور تي جڏهن ملڪ کي بوڊ، معاشي بحران ۽ ٻين قومي چيلينجن جو مقابلو ڪرڻو هجي اهڙين گڏجاڻين ذريعي مسئلن کي بروقت حل ڪرڻ ۽ ملي استحڪام قائم رکڻ ۾ مدد ملي ٿي

ضمير سهتو گلن چانڊيو حليم الله سومرو وفا حاڪم وساڻ مخلص جلباڻي زاهد عباسي زاهد چانڊيو نائب ناشاد شرڪت ڪري ختم ڪيل شاخن جو الحاق بحال ڪري روٽ جو حق ڏنو وڃي.

بقايا 46 گل محمد رند

جي حوالي سان ٿيل گڏجاڻيءَ ۾ ڳالهائي رهيو هو هن وڏيڪ چيو ته همدرد هر سال جيان هن سال به ثقافتي ڏهاڙو ۽ نئين سال جي آجيان جو گڏيل پروگرام ڪندي جنهن سنڌ جي ثقافت جا رنگ پيش ڪيا ويندا جڏهن ته مچ ڪچهري سميت صوفياڻو راڳ پڻ ڪرايو ويندو هن اهو پڻ ٻڌايو ته مچ ڪچهريءَ ۾ شعوري شخصيتن کي گهرايو ويندو جيڪي ثقافت جي حوالي سان پنهنجا ويچار پڻ ونڊيندا گڏجاڻيءَ ۾ لالا امام

سميت ٻيا غير قانوني ترسيل پرڏيهي سنڌ لاءِ ناسور ۽ خطرناڪ بڻجي چڪا آهن ۽ انهن سنڌ ڪي منشيات ۽ دهشتگردي جو گڙهه بنائي ڇڏيو آهي ان ڪري هاڻي انهن لاءِ سنڌ ۾ رهڻ جي ڪابه گنجائش موجود ناهي رهي، سنڌ جي هر ماڻهون ۽ ڌرتي ڌڻين کي اڳتي اچڻ گهرجي ۽ ڌارين کي سنڌ مان نيڪالي ڏيڻ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي، هتي سنڌ حڪومت کان مطالبو ڪيو ته سنڌ مان افغانين سميت سمورن غير قانوني ترسيل ڌارين کي جلد سنڌ نيڪالي ڏئي منشيات جو خاتمو آڻي ڌرتي ڌڻين مان بيچيني ختم ڪئي وڃي.

بقايا 38 ڇاڇرو

ڏهوٽ جي اي ٽي ايم ڪارڊ مان مبينہ طور 3 لک 80 هزار رپيا فراڊ ذريعي نڪري ويا

طئي ڪيو جنهن ۾ آئون ڪيس 50 هزار رپيا پڻ ادا ڪري چڪو آهيان هن الزام لڳايو ته هن وقت بااثر سهرو پئسن جي لالچ ۾ اچي منهنجي گهرواري وحيده جي شادي زبردستي ٻي هنڌ ڪرائي رهيو هيو جنهن تان گهرواري 3 ڏينهن اڳ والد جي گهران نڪري مون وٽ آئي آهي.

بقايا 29 گرفتار

ريپا گهريا هئا. جوابدار کان ٻيا خوري ۾ استعمال ٿيل موبائل فون هٿ ڪيو ويو آهي ۽ جوابدار جي سجاڳ اسام جي نالي سان ٿي آهي ايس ايس پي ايس آءِ يو چيو ته گرفتار جوابدار خلاف ايس آءِ يو ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو آهي ۽ سنڌس اڳوٽي ڪرمنل رڪارڊ جي جانچ ڪئي پئي وڃي ۽ وڌيڪ جاچ جاري آهي.

اختيارين شهر ۾ کان قبضا ختم ڪرائڻ لاءِ مستقل بنيادن تي گرينڊ آپريشن شروع ڪيا.

بقايا 17 ذوالفقار چانڊيو

ڪي راشن ڪمبل گهريلو سامان دوائون ڪٺي پهتو ۽ علاج جي خاطري ڪرائي عشر زڪوات ضلع سانگهڙ چيئرمين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسان جو ڪم غريب ۽ مستحق ماڻهن جي خدمت ڪرڻ آهي جڏهن ٿي مون پريس ڪلب ڪنڊياري ۽ سوشل ميڊيا تي غريب بيمار گل شير کي تڪليف ۾ ڏٺو ته انساني همدردي تحت هتي پهتو آهيان ۽ هن جي هرممڪن مدد ڪئي ويندي

بقايا 18 سکر

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاکو)
فيملي سوٽ نمبر 590 سال 2025

مسمات سيرا جمالي ڌيءَ شاهنواز جمالي رهندڙ تاج ڪالوني نوابشاه ....پليئنٽف...خلاف: مهتاب علي جمالي پٽ علي محمد جمالي رهندڙ ڳوٺ پالو جمالي تعلقو سڪرنڊ ضلعو شهيد بينظير آباد سيل نمبر: 0305-2908364....ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن

جيئن ته مٿين پليئنٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 09-12-2025 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

فيملي ڪورٽ شهيد بينظير آباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج چانشورو
فيملي سوٽ نمبر Nil سال 2025

مسمات ريشمان ڪرياڻگ....پليئنٽف...خلاف: اوشاق پٽ خدا داد ڪرياڻگ بالغ مسلم رهندڙ ڳوٺ مير محمد ڪبول پي.او ڏوڪري پي.ايس ڪراني ضلعو لاڙڪاڻو سيل نمبر: 0300-0366458...ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن

جيئن ته مٿين پليئنٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 09-12-2025 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

فيملي ڪورٽ چانشورو

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول اينڊ فيملي جج IX حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر 2464 سال 2025

مسمات شهناز....پليئنٽف...خلاف: محمد حسن پٽ مير محمد بالغ مسلم رهندڙ پاڙو نور محمد يونٽ نمبر 04 لطيف آباد حيدرآباد حال رهندڙ ڳوٺ پليڊنو ڪاڪا جاگير تعلقو سعيد آباد ضلعو مٽياري...ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن

جيئن ته مٿين پليئنٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ ۽ مينٽيننس لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 22-12-2025 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

IXth سول اينڊ فيملي جج حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

سول/فيملي جج اينڊ جي ايم I- ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشاد علي سومرو)
گارڊين ايپليڪيشن نمبر 19 سال 2025

سڪندر علي پٽ نياز محمد رهندڙ ڳوٺ حاجي نياز محمد ڪيري پي.او جهڏو ديهه نمبر 313 تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص....ايپليڪينٽ...خلاف: (1) صدام حسين (2) ريٺواز (3) غلام نبي سڀ پٽ سڪندر علي (4) مسمات ايپلان زال سڪندر علي (5) جنرل پبلڪ ايٽ لارج...آپوزيٽس... ان دي ميٽر آف مائنر: قلندر بخش پٽ سڪندر علي

نالي معين آپوزيٽس ڏانهن

جيئن ته مٿين ايپليڪينٽ توهان جي خلاف گارڊين ايپليڪيشن يو/ايس 07 ۽ 10 ريڊ سيڪشن 29 ۽ 31 آف گارڊين اينڊ وارڊس ايڪٽ 1890 لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 08-12-2025 تي وقت 8.30 بجي صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

عام اطلاع

هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڏجي ته عرضدار نالي يار محمد ولد حاجي خان رهندڙ ڳوٺ عثمان ڏيهڙ ٽنڊو حيدر تعلقو حيدرآباد اسان کي درخواست ڏني آهي ته سندس نالي (1) مٺو ڏيهڙ پٽ حاجي خان تاريخ 08-06-2013 (2) محمد ابراهيم ڏيهڙ پٽ حاجي خان تاريخ 31-12-2020 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي نالي تي زرعي زمين/ پلاٽ/ سروي نمبر 182/1to4، 180/3,4، 184/1to4 ايراضي حصي موجب ديهه ڇڄا ڏيهڙا تپو ٽنڊو حيدر تعلقو حيدرآباد ۾ آهي جنهن جو فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي. فوتي فوت ٿيڻ ڪانپوءِ هيٺ ڄاڻايل قانوني ۽ حقيقي وارث ڇڏيا آهن اهڙي گواهي ٻن گواهن جلسه عام ۾ بيان ڏني آهي (1) مٺو جا وارث: (1) يار محمد (ڀاءُ) (2) مسمات ارشاد (ڀيڻ). (3) مسمات ملوڪ زادي (ڀيڻ). (4) محمد ابراهيم (ڀاءُ). فوتي محمد ابراهيم ڏيهڙ جا وارث: (1) يار محمد (ڀاءُ). (2) مٺو ڏيهڙ (ڀاءُ). (3) مسمات ارشاد (ڀيڻ). (4) مسمات ملوڪ زادي (ڀيڻ). (5) محمد ابراهيم ڏيهڙ (ڀاءُ). جن جي نالي تي فوتي ڪاتو تبديل ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني آهي جيڪڏهن مٿين وارثن ڪانسواءِ فوتين جو ٻيو ڪوبہ جائزوارث هجڻ جي دعويٰ ڪري ٿو يا ڪيس فوتي ڪاتو تبديل ڪرڻ تي ڪو اعتراض هجي ته هن اشاعت شايع ٿيڻ جي (07) ڏينهن جي اندر سمورن دستاويزي ثبوتن سان گڏ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس واقع آفيس ايڊريس: جکرا ڦاٽڪ ميرپورخاص روڊ حيدرآباد ۾ روبرو پيش ڪري.معياد گذرڻ بعد فوتي ڪاتا تبديل ڪيا ويندا ۽ ڪوبہ اعتراض يا دعويٰ قابل قبول نہ هوندو.

مختيارڪار تعلقو حيدرآباد

عام اطلاع

نالي سڪندر علي پنهور ويئل ڳوٺ واحد بخش پنهور ديهه راڄا واهه ۾ آهي مختيار ڪار روينيو آفيس قاضي احمد ۾ فوتي ڪاتو تبديل ڪرائڻ لاءِ درخواست ڏني آهي ته منهنجي والد محمد ساجن پنهور ۽ چاچي محمد شريف پنهور جي نالي زرعي زمين 10 ايڪڙ ڪجهه ڳنٺا آهي جيڪي هن وقت هو فوت ٿي چڪا آهن جنهن جو فوتي ڪاتو تبديل ڪيو وڃي ۽ اهو سان جي نالي تي ڪاتو ناهي ڏنو وڃي ۽ هن زمين ۾ حصيدار سڪندر علي پنهور پٽ محمد ساجن پنهور ضمير علي پنهور پٽ محمد ساجن پنهور زبير پٽ محمد ساجن پنهور آهن ان کان سواءِ ڪوبہ وارث ناهي اگر هن زمين بابت ڪنهن کي ڪوبہ اعتراض هجي ته اهو هڪ هفتي اندر پنهنجو اعتراض داخل ڪرائي سگهي ٿو وقت گذرڻ کان پوءِ ڪوبہ اعتراض قبول نہ ڪيو ويندو.

مختيار ڪار روينيو تعلقو قاضي احمد

عام اطلاع

سڀني عام ۽ خاص ماڻهن لاءِ پڌرو ٿو ڪجي ته عرضدار نالي سيد پيرل شاهه ذات سيد رهندڙ ڳوٺ عالي شاهه اسان وٽ درخواست ڪئي آهي ته سندس نالي والد نالي سيد علي بخش شاهه جيڪو تقريبن ڪجهه سال اڳ وفات ڪري ويو آهي ديهه هنگوراڻي ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي ڪاتو سندس جائز وارثن ۾ تبديل ڪيو وڃي. ان سلسلي ۾ علائقي جي ٻن معزز ماڻهن نالي هر هڪ (1) وکيو ولد محمد بخش (2) سيد سائينل شاهه ولد سيد ماڪن شاهه ٻئي رهندڙ ڳوٺ سيد عالي شاهه تعلقو جهنڊو مري پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتي جا هيٺ جاز وارث ظاهر ٿيا آهن (1) سيد پيرل شاهه (پٽ) (2) سيد اختيار علي شاهه (پٽ) (3) مسمات امام زادي (ڌيءَ). (4) مسمات بادشاهه زادي (ڌيءَ). (5) مسمات سيدل بي بي صغير (ڌيءَ). (6) مسمات گلشن بي بي صفيہ (ڌيءَ). تنهنڪري هن اشتهار ذريعي سڀني عام ۽ خاص ماڻهن کي پڌرو ٿو ڪجي ته مٿي ڄاڻايل فوتخ جي فوتي ڪاتيبدل بابت جيڪڏهن ڪنهن به فرد يا اداري کي ڪوبہ اعتراض آهي ته فوتخ بابت هن اشتهار جي اشاعت بعد 07 ڏينهن جي اندر پنهنجو اعتراض لکت جي صورت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ داخل ڪري معياد گذرڻ بعد فوتي ڪاتي بابت وڌيڪ تحرڪ ورتو ويندو ۽ ڪابہ حجت ڪونہ ٻڌي ويندي.

مختيارڪار تعلقو جهنڊو مري

لاتعلقي جو اظهار

هر عام وخاص کي هن اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تابش ولد محمد جهانگير قريشي جيڪو منهنجي گهرواري جو اڳوڻو پٽ آهي جنهن کي مون نپايو آهي تابش جي والد جو نالو محمد جهانگير قريشي آهي جڏهن ته تابش پنهنجي شناختي ڪارڊ ۽ ڊوميسائل منهنجي ولديت يعني